

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelak: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 9. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: pri kolodvoru
št. 500.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutra“ izdaja vsak
ponedeljek jutraj. — Naroda se
posebej in velja po pošti preje-
mana 4 Din, po raznašalcih de-
stavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 6. Telefon
št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 9. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

SMERNICE VLADNEGA DELA

Izjava predsednika vlade dr. Milana Srškića na seji kluba narodnih poslancev in senatorjev o upravni in gospodarski ureditvi naše države

Beograd, 7. avgusta. p. Kakor je bilo že javljeno se je večer ob 18. prišla v dvorani plenuma Narodne skupščine izredno važna seja klubov Narodnega predstavništva, ki se je nadaljevala tudi danes. Seje se je udeležilo izredno veliko število narodnih poslancev in senatorjev. Prisotni so bili tudi vsi člani vlade. Na tej seji so sprejeli zelo važne sklepe o delovanju JRKD in o organizaciji njenih poslov. Izbran je bil tudi glavni odbor stranke. Izvolili so 15 najuglednejših politikov, ki bodo sestavljali glavni odbor. Poleg teh pridejo v ta odbor še po en zastopnik iz vsake banovine, tako da bo odbor štel v celoti 24 članov. Glavni odbor se je sestel danes ter se konstituiral. Za predsednika glavnega odbora je bil izvoljen g. Nikola Uzunović, narodni poslanec in bivši ministriški predsednik.

Glavni odbor JRKD

V glavnem odboru so poleg predsednika Nikole Uzunovića še bivši ministriški predsednik dr. Vojta Marinković, predsednik senata dr. Ante Pavelić, predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi, ministriški predsednik dr. Milan Srškić, minister brez portfelja dr. Albert Kramer, prometni minister dr. Dragotin Kojić, minister brez portfelja Boža Maksimović, narodni poslanec dr. Svetislav Popović, minister za socialno politiko in narodno zdravje Ivan Pucelj, minister za kmetijstvo Juraj Demetrijević, bivši minister Pavel Matić, narodni poslanec Karlo Kovačević, minister brez portfelja Hamdija Karamehmedović in narodni poslanec Juraj Izotović.

Po izvolitvi glavnega odbora je povzel besedo ministriški predsednik

Dr. Milan Srškić

ki je izjavil:

Po uvedbi ustavnega režima dne 3. septembra 1. 1931 je nastala nujna potreba, da se ustanovi stranka kot politična organizacija, ki bo zbrala v svojih vrstah vse, ki so pravilno razumeli pobude šestojanuarskega režima in ki so spoznali odgovornost in cilje, ki jim je ta režim služil. Prejšnji zastupljeni strankarski odnosi s vsemi sledovi zla iz naše preteklosti, ki so po strankarski nepotrebnosti in ekskluzivnosti izzvali in razširili plemensko razdvojenost, verski antagonizem in vse zabode, ki so jih povzročile nekdane zgozdovinske pokrajinske meje, so pričeli resno ogroziti največje pridobitve našega narodnega življenja, naše državne skupnosti in narodnega edinstva.

Vse omejitve svobode in političnih pravic, ki so se udeležile 6. januarjem leta 1929, niso bile nikoli same sebi namen, nego jih je bilo treba razumeti in izvajati, ker so služile kot edino možno sredstvo, da se odstranijo vsi vzroki tedanje težke bolezni našega političnega življenja. Takšno politiko je odobrila tudi narod, ko vam je 8. novembra lani pri volitvah izrazilo potrditev zaupanja, saj se je volitev udeležilo v tedaj še nepoznani meri.

Ustava z dne 3. septembra 1. 1931 je dala liberalnejši okvir razvoju zdravega političnega življenja in določila kot nespremenljive osnovne državne zakone vse pridobitve šestojanuarskega režima, ki jamčijo, da sta edinstvo naroda in ureditev države izven vsakih političnih pogajanj, izven vsake diskusije in da se sme naše bodoče strankarsko politično življenje razvijati le pod temi pogoji, da se ne bi kdaj spet pojavila nevarnost za ta pridobljena načela.

Plemenske in verske stranke niso mogoče

Izključujočo možnost ustanavljanja plemenskih, verskih in pokrajinskih skupin mora naše bodoče strankarsko politično življenje prispevati k utrditvi integrirane jugoslovenske politične organizacije, ki ne more niti po svojem programu, niti po svojih nazorih, niti po svojem delovanju spraviti v nevarnost navedenih načel naše nacionalne in državne politike.

Zaradi tega ni mogoče, da bi se vrnil k starim strankarskim oblikam, ki so bile ali verske, ali plemenske, ali regionalne, ki so bile take ali po svojem sestavu in po svoji vsebini ali pa samo po vsebini, ki so bile, če že stvarno niso bile take, po svojih nasprotnikih smatrane za take in jim zaradi tega ni uspelo, da s svojo organizacijo prodrsko z uspehom v vse kraje naše države, in ki so s svojim obstojem dajale nasprotnikom pravico, da si ustanovijo organizacije, ki niso bile v skladu z omenjenimi načeli.

To velja za nas, to velja tudi za vse one, ki niso z nami. In ko se bo izpremenil zborovalni in društveni zakon, se more izpremeniti samo tako, da bo vsaka bodoča strankarska politična organizacija s svojim programom in s svojim delom jamčila, da bo delovala le kot integralna jugoslovenska strankarska organizacija.

Razširjenje pristojnosti banov

Po ustavi je določeno, da se izvaja uprava po banovinah, ki so jim meje točno določene in ki jim načelno ban kot zastopnik višje oblasti. Področje banke oblasti,

upravne in samoupravne, se določa z zakonom.

Zakon o razdelitvi kraljevine na upravna področja z dne 3. oktobra 1929 in zakon o banskih upravah z dne 7. oktobra 1931 določata široko dekoncentracijo oblasti in dajeta banom v oblast vse posle občne uprave, ki ne pridejo pod pristojnost sreskih upravnih oblasti in ki niso pridržani za pristojnost ministrov. V vseh teh zadevah rešuje končno ban.

Čeprav so predpisi in tendenca zakona to določali, se je slaba praksa, ki jo je uvedla trdovratna birokracija v obrambi svoje pristojnosti, uprta temu načelu dekoncentracije oblasti ter ji je uspelo, da dovede bansko oblast skoro na delokrog sreskega načelstva na banovinskem teritoriju. Naslanjali so pritožbe na ministristvo proti vsem odredbam bana, in sicer celo v zadevah, ki so spadale docela v delo krog bana. S tem se je banom kratila pravica odredjanja, čeprav so smeli dajati sami splošne direktive in vršiti kontrolo nad upravnim delom.

Ta napačna praksa je našla svojo potrditev celo v zakonu o občem upravnem postopku z dne 8. marca 1930. Cl. 114. tega zakona je izpremenil enega izmed glavnih načel v upravni ureditvi države, načelo dekoncentracije. Banu ni bila odvzeta samo pravica, da končno rešuje zadeve iz področja splošne uprave, ki so bile prenešene v njegovo področje, marveč celo samostojnost in reševanje zadev docela samoupravnega značaja.

Ker ta praksa ni bila niti v duhu ustave, niti v skladu z upravičenimi težnjami, da se splošna upravska oblast čim bolj dekoncentrira in decentralizira z navodili in pod nadzorstvom centralne oblasti, bo vlada v najkrajšem času s primernimi izpremembami zakona prenesla v delokrog bana pravice, da končno odloča o vseh banovinskih in samoupravnih zadevah, kakor tudi o vseh zadevah splošne uprave, ki jih po sedanjih zakonih rešujejo v prvi ali drugi stopnji.

Poleg tega smatram, da je velik del splošno-upravnih poslov pri poljedelstvu, v trgovini, v šumarstvu in rudarstvu, pri javnih delih, v prosveti in telesni vzgoji, ki bi jih zaradi njihovega značaja morala reševati banovinska uprava, ne pa centralna.

Vodstvo personalne politike, upokojitve, odpuščanje uradnikov in uslužbenec ter imenovanje novih uradnikov, bi se moralo v mnogo večji meri prepustiti banom, ki bodo te posle vršili boljše nego centralne oblasti, ker imajo boljši pregled o zanesljivosti, sposobnosti in aktivnosti vsakega uslužbenca.

Prav tako bi se mogli nekateri posli, v katerih nastopa država glede na komercialni značaj kot podjetnik, prenesti na bane kot zastopnike vrhovne oblasti, n. pr. uprave posejnih državnih, zlasti gozdnih in rudniških podjetij.

Ko se bo tako razširila pristojnost bana, bo treba istočasno z zakonom določiti načelo, da morajo vse ustanove, ki sodelujejo pri poslih splošne uprave, kakor trgovske, obrtne in industrijske zbornice ter slične korporacije, prilagoditi svojo teritorialno pristojnost ozemlju banovine, ker zahtevajo to že gospodarske potrebe, glede na katere je bila poleg drugih okoliščin izvršena tudi razdelitev države na banovine.

Ta razširjena pristojnost bana ne bi smela povzročiti nikakršnega povečanja izdatkov banovinskih uprav, razen toliko, kolikor bi se zmanjšal proračun izdatkov centralne oblasti zaradi prenosa njenih dosedanjih poslov na banovinske uprave.

Financiranje banovin kot samoupravnih enot je treba usmeriti tako, da se ljudstvo osvoboditi osvojenih taks in doklad, zaradi katerih se banovine kot ustanove diskreditirajo. Treba je morda razmišljati o tem, ali ne bi bilo treba prispevati k banovinskemu dohodkom direktno iz državnih sredstev, seveda v onih mejah, v kolikor bi se s prenosom poslov od centralne na banovinske oblasti zmanjšal proračun državnih izdatkov.

Z dosledno izvedenim načelom upravne dekoncentracije v organizaciji in poslovanju banovin kot upravnih enot, in z dosledno izvedenim načelom samouprave v organizaciji in poslovanju banovin kot samoupravnih enot bodo dobljene naše banovine, ne možnost, da v polni meri razvijejo svoje delavnost v prvi vrsti za zadovoljitev vseh narodnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb.

Široka dekoncentracija

Z rešitvijo pristojnosti banskih uprav in z organizacijo banovinskih svetov kot organov banovinske samouprave s funkcijami, ki so jim določene po ustavi, se ustvarja sistem široke dekoncentracije upravne oblasti in uvedbe banovinskih samouprav, kakor je bilo to z zakonom o razdelitvi države na banovine določeno in po ustavi potrjeno.

Silni centralizem birokracije, ki ga nihče ne želi, je treba zamenjati z oblastjo, ki je narodu bližja, ki bo posle hitreje odpravljala in ki bo imela možnost, da bo lje pregleda in presodi na mestu vse razloge in elemente, ki jih je treba upoštevati in ki bodo narodu bolj razumljivi in pravični.

Politični efekt doslednega izvajanja takega pravičnega sistema, ki bo popolnoma v duhu ustave, bo velik. Misel unitaristične države bo na ta način le ojačena in obvarovana pred vsemi separatističnimi pri-

zadevanji s katerekoli strani in po katerikoli pobudi.

Sedanjí režim, ki ima glavno nalogo, da do konca izvede ustavo z dne 3. septembra 1931, ki ima poleg teh osnovnih načel o obliki vladavine in notranji ureditvi države, ki najbolje služijo ohranitvi edinstva naroda, ki je trajno in nespremenljivo, ima dovršiti še druge naloge, ki so po čl. 118. ustave za zakonodajno rešitev.

Vsi obstoječi politični zakoni od 6. januarja 1929 dalje, razen zakonov o kraljevski oblasti in vrhovni državni upravi, so ostali po ustavi v veljavi, dokler se ne izpremene ali ukinejo po rednem potu.

Občinska samouprava

Med prvimi bo uveljavljanje samouprave za podeželske občine na podlagi načela samouprave, kakor tudi za mesta glede na njihove posebne razmere.

Za podeželske občine je zakonski predlog že gotov in bo predložen Narodnemu predstavništvu na njegovem prihodnjem zasedanju.

Od vas je odvisno, da določite, kdaj in koliko naj pride do veljave konservativni ali liberalni duh v vseh novih zakonih, ki se bodo izpremenili, ali pa ukiniti oni, ki jih je ustava pridržala kotčasne, pri čemer se morate zavedati odgovornosti, da se mora prehod k liberalnemu demokratičnemu režimu, ki je bil omogočen z ustavo od 3. septembra 1931 izvršiti s mirno evolucijo, postopno, kakor se morajo razvijati naše notranje politične razmere.

Kar se tiče dela Narodnega predstavništva, h kateremu ste bili pozvani, bo gosp. finančni minister obrazložil zakonske predloge in razloge, ki so privedli do sestave njihovih načrtov. Jaz želim naglasiti danes na prvem sestanku s klubom poslanec in senatorjev, da bo vlada posvečala največjo pozornost gospodarskim in finančnim problemom države na podlagi naslednjih načel:

Program vlade

1. Proračunsko ravnotežje v državnem gospodarstvu se mora ohraniti za vsako ceno. Proračun, ki je sedaj v veljavi, je izdelan z vso najodločnejšo težnjo, da naj bodo v teku leta 1932-33 popolnoma pokriti vsi državni izdatki z državnimi dohodki. V kolikor se ti dohodki ne bodo mogli zbrati v predvidenih zneskih, bo treba državne izdatke v odgovarjajočem sorazmerju brezpopolnoma zmanjšati. Pregled dohodkov in izdatkov za prve tri mesece tekočega poslovnega leta kaže, da se je to načelo doslej energično izvajalo.

Kr. vlada je razen tega tudi formalno sklenila, da se sestavi poseben ministriški odbor z nalogo, da ponovno revidira proračun državnih izdatkov in predloži ministriškemu svetu predloge o vseh ukrepih, ki jih smatra za primerne, da se doseže navedeni cilj.

Proračunsko ravnotežje je prvi in osnovni pogoj dobrega reda v državi, finančnega napredka in uspeha na vseh področjih državne uprave. Zato bo ohranjanje proračunskega ravnotežja največja skrb kr. vlade pri izvajanju finančne politike.

Tu je potrebno omeniti, da je kr. vlada predložila Narodnemu predstavništvu v odobritev zakonske načrte, po katerih bo mogoče državi zbrati izredna sredstva za pokritje deficita v poslovi dobi 1931-32, ki znaša okroglo 700 milijonov dinarjev in ki sedaj občutno pritiska na državni kredit ter posameznike, ki jim je država dolžna. Na drugem mestu se bodo porabili ti izredni dohodki za pokritje morebitnega primanjkljaja v tekočem proračunskem letu, da bi bila že sedaj izpolnjena razlika, ki se mora prikažovati med dohodki in izdatki do meseca marca 1. 1933.

Novi dohodki, ki jih vlada zahteva od Narodnega predstavništva, se bodo zbrali s pomočjo kovanja srebrnega denarja, s povzvišanjem državne trošarine na sladkor, z obdavčenjem električne razsvetljave, kakor tudi s povzvišanjem davka na poslovni promet.

Z izvedbo teh nameranih finančnih ukrepov, z zmanjšanjem izdatkov na eni strani in povečanjem dohodkov na drugi strani, bo vlada gotovo dosegla namen, da se omogoči državni upravi normalno in redno kritje njenih potreb, ter prepreči vsaka škoda, ki bi nastajala, če bi državni izdatki ne bili v polni meri prilagojeni državnim dohodkom.

2. V monetarni politiki bo vlada čvrsto in neomajno vztrajala na načelu, da je treba ohraniti stabilnost naše valute. Prepričana je, da bo le tako mogla zagotoviti red v finančni in začetni gospodarstvu našega naroda pred opasnimi perturbacijami, katerih posledice ni mogoče niti napovedati.

3. Vlada bo posvečala posebno skrb odstranitvi ali ublažitvi deviznih težkoč, ki so nastale tudi v naši državi, kakor v mnogih drugih državah, kot posledica motenj v trgovinskih in plačilnih bilancah.

Naša plačilna bilanca je postala brez naše krivde pasivna, ker je zaradi splošne gospodarske krize, ki tare ves svet 1.) prenehal dotok tujega kapitala, 2.) ker so prenehale reparacijske dajatve, 3.) ker so skoro povsem prestale pošiljati denarja naših emigrantov iz inozemstva, kakor tudi potrošnje tujih turistov, ki so dajale državi vsa leta znaten donos deviz.

Kr. vlada je bila vedno prežeta z željo, da popolnoma izpolnjuje svoje obveznosti v inozemstvu. V ta namen bo kakor doslej zastavila vse svoje sile. Naklonjenosti in

prijateljstvu Francije se imamo zahvaliti, da so se naša inozemska plačila letos občutno zmanjšala. To je bilo doseženo s sporazumom, o katerem je finančni minister obvestil javnost s svojo izjavo 30. julija t. l. Kakor je v tej izjavi naglasil, so se znižala naša plačila v inozemstvu za skupni znesek okrog 630 milijonov dinarjev, pri čemer ni vstet naš vojni dolg, pač pa obnovljeni kred uvrsti državnih monopolov v znesku 100 milijonov, ki bi ga bilo sicer treba plačati v štirih enomesečnih obrokih pričniši s tekočim mesecem.

4. Narodnemu gospodarstvu bo kr. vlada posvečala največ skrb in bo pri tem v prvi vrsti upoštevala interese kmetijstva. Vlada se zavezuje, da je treba odpraviti vse težave, ki obremenjujejo naše kmetijstvo in zaradi njega tudi vse ostale gospodarske panoge. V prvi vrsti bo treba rešiti vprašanje kmetijskih kreditov, ki se ni bilo primerno in končno rešeno. Temu vprašanju bo kr. vlada posvetila svojo posebno skrb, ker upa, da ji bo pri izvajanju njenega dosedanjega finančnega programa uspelo zbrati potrebne zneske, ki jih bo treba po normalnih poslovnih pogojih po državnih ali privilegiranih denarnih zavodih dati našemu gospodarstvu in še posebej našemu poljedelstvu na razpolago.

Tudi v ta namen so bili Narodnemu predstavništvu predloženi omenjeni zakoni, ki naj ustvarijo nove vire dohodkov. Kar zahteva vlada od Narodnega predstavništva, je, da se kakor pri carinskih tarifah dovolj takoj njihova uporaba. Razlogi za to so edino v tem, da je treba za omejevanje izrednih izdatkov, ki so namenjeni za plačilo letosnjih dolgov, katere je treba do konca leta poplačati, kakor tudi za pomoč kmetijskemu gospodarstvu in splošnem kreditu, ustvariti tudi izredne dohodke.

Mislim, da bosta Narodna skupščina in senat omogočila kr. vladi to delo ter ji pomagala v njenem prizadevanju s svojim zaupanjem.

To so torej v glavnem smernice našega bodočega dela, ki ga bo kr. vlada z vami, narodnimi predstavniki, izvršila brez obotavljanja in pomišljanja.

Prepričan sem, da bo tedaj mogoče reči, kakor je lepo povedano v besedi Nj. Vel. kralja ob otvoritvi zasedanja Narodnega predstavništva, da so »podrta vsa pota k zdravemu nacionalnemu in socialnemu napredku ter normalnemu političnemu življenju pri nas.«

Po govoru ministriškega predsednika dr. Srškića se je razvila kratka razprava, na kar je bila seja zaključena.

Razprava o finančnih predlogih

Beograd, 7. avgusta. M. V. dvorani Narodne skupščine sta danes ves dan zasedala kluba senatorjev in poslancev. Na današnji skupni seji so razpravljali o novih zakonskih načrtih, ki jih je predložil Narodni skupščini finančni minister, predvsem o izpremembah zakona o državnih trošarinah na sladkor in porabo električnega toka. Debata se je pričela ob 9.30. Govoril je najprej finančni minister, nato pa se je oglasilo k besedi večje število poslancev, med njimi tudi poslanca iz dravske banovine Lovro Petrovar in Anton Krejči. V teku debate se je izkazalo, da so imeli narodni poslanci tehtne ugovore glede predloženih zakonskih načrtov, posebno glede

povišanja trošarine. Debata je bila ob 13. prekinjena in se je seja ob 17. nadaljevala.

Med tem je na popoldanski seji klubov prevladovalo mnenje, da bi bilo predvsem treba, da po Narodni skupščini izvolijo odbor z nalogo, da prouči te zakonske načrte izvrši svoje delo ter prouči vso zadevo na podlagi naziranj izrečenih na seji poslanskega kluba, ki naj ga v celoti upošteva.

Ob 17. uri se je takoj sestel skupščinski odbor za proučitev zakonskega načrta. Na seji odbora je prevladovalo mnenje, da Narodna skupščina hoče delati ter proučiti zakonske načrte in da bo še v teku enega tedna sklepala o te zadevah. Zaradi tega posebno pooblastilo, ki ga je zahteval finančni minister, da uveljavi te zakonske načrte, ni potrebno. Potrebno pa bi bilo najti kompromisno rešitev med stališči, ki sta ga zavzela finančni minister na eni in Narodna skupščina na drugi strani. Glede tega je bilo podanih več pobud.

Na željo vlade so sejo odbora ob 18. prekinili, da bi mogla vlada zavzeti svoje stališče. Vlada, ki se je nato sestala, je pozdravila željo Narodne skupščine glede vseh nujno predloženih načrtov, ker je pristala na to, da se rok, ki je bil prvotno določen na 24 ur, podaljša za 6 dni, da bo mogel finančni odbor Narodne skupščine proučiti vsebino načrtov in izdelati predloge glede njih sprejetja. To odločitev je odbor Narodne skupščine sprejel in jo sporočil klubom, ki sta jo sprejela na znanje.

Če bo finančni odbor in za njim Narodna skupščina sprejela novi zakon o kovanju novcev, načrte o izpremembah trošarin in davkov na poslovni promet, kakor ga je predložila vlada, odpade potreba, da se izglasuje zakon o pooblastilih.

Na jutrišnji seji Narodne skupščine bo vložen predlog, naj finančni minister odstopi od zahtev po nujnosti, ker bodo zakonski načrti proučeni v finančnem odboru in jih bo Narodna skupščina gotovo odobrila. Jasno pa je že danes, da se trošarina v obliki, kakor določajo predloženi zakonski načrti, ne bo mogla sprejeti, marveč bo treba najti kompromis, ki bo olajšal do skrajne meje položaj, ki je nastal za interese konsumentov.

Na današnji seji obeh klubov so bili poleg že včeraj izvoljenih 15 članov predsedstva stranke določeni še kot član predsedstva minister pravde dr. Rija Šumenković, kot zastopniki posameznih banovin v predsedstvu pa za varbarsko banovino Marko Petrović, za zetsko banovino Milan Radović, za savske banovino Toma Kovačević, za dravsko banovino dr. Miroslav Ploj, za primorsko banovino dr. Grga Angjelić, za dunavsko banovino dr. Daka Popović, za drinsko banovino dr. Ninko Perić in za zetsko banovino Boža Jeličić. Predsedstvo JRKD bo telo torej 25 članov.

Jutri se sestane novoizvoljeno predsedstvo, da se konstituirajo.

Tudi zasedanje klubov senatorjev in poslancev se jutri nadaljuje. Jutri popoldne bo zasedal tudi odbor za zakonski načrt o zdravniških specialistih za zobne in usne bolezni in zobotehnikih. Predsednik tega odbora je dr. Bogdan Vidović.

Dopoldne je imel sejo skupščinski odbor za zakonski načrt o zboljšanju gnotnega položaja pripadnikov obmejnih čet. Po kratki razpravi je odbor sprejel predlog zakona, ki ga je predložil vojni minister, in sestavljeni poročilo, ki ga bo predložil Narodni skupščini.

Hitler kandidira za državnega kancelarja

Pričetek pogajanj za sestavo nove vlade. -- Hitlerjevci zahtevajo zase tri ministrstva in mesto državnega kancelarja

Berlin, 7. avgusta. g. Adolf Hitler biva že nekaj dni zopet v Berlinu. Ob tej priliki se ni nastanil kakor običajno v hotelu »Keiserhoff«, temveč v okolici Berlina kot gost bivšega stotnika Göhringa. Njegovo sedanje bivanje v Berlinu je v zvezi z razgovori o prenosu državne vlade. Hitlerja so njegovi najbližji sodelavci pregovorili, da bo zahteval zase mesto državnega kancelarja. Do zadnjega je vodstvo narodno-socialistične stranke smatralo svojega vrhovnega voditelja za državnega predsednika in tudi oseba Hitlerjeva želja je bila, da bi ostal v rezervi za Hindenburgovega naslednika. Pod vtišom volitev se je očitno razpoloženo v vodstvu spremenilo, ker se boje, da bi narodno-soc. stranka, če sedaj ne bo prišla na krmilo, lahko doživela kakšne poraze. Ker obstoja med voditelji precejšnja medsebojna ljubosumnost, so pregovorniki Hitlerja, naj prevzame vodstvo državne vlade sam. Kot njegov državni tajnik se imenuje bivši stotnik Göhring; razen tega zahtevajo narodni socialisti še ministrstva za notranje zadeve, za pravosodje in delo. Državni predsednik Hindenburg o tem načrtu za sedaj ni poučen, pač pa vsi v Berlinu bivajoči državni ministri, od katerih se seveda pričakuje precejšen odpor. Hindenburg bo prišel v Berlin šele v četrtek in bo po sedanjih dispozicijah ostal v prestolnici samo nekaj ur, da se udeleži svečane proslave obletnice ustave. Pogajanja za sestavo nove vlade se bodo najbrže vršila v Neudecku, čim bodo razmere dozorele, in sicer najbrže po povratku državnega kancelarja Papena, ki se mu tudi sedaj na svojem posestvu. Papena pričakujejo v Berlinu za jutri. Visti francoskih listov, da je Papen določen za poslanca v Parizu; sedanjí pariški poslanik pa

za poslanika v Londonu, postajajo glede na nove okoliščine vedno bolj verjetne. Zunanji minister Neurath, ki je bil iz Londona pozvan v Berlin, si je to poslaniško mesto še za nekaj časa pridržal. V narodno-socialistični stranki so Neurathovo postopanje v Lausanni grajali, vendar pa bi ga imeli rajši za zunanje ministra kakor Papena, ki ga marsikje označujejo kot bodočega zunanjega ministra.

Nemške zahteve glede oboroževanja

Pariz, 7. avgusta. Nemški poslanik v Ankari Nadolny, ki obenem načeljuje nemški delegaciji na razorožitveni konferenci, je dobil podrobna navodila za pogajanja z zastopniki francoske vlade o vprašanju pravne enakosti med Nemčijo in Francijo v oboroževanju, ki naj bi se pričela koncem meseca avgusta. Njihov namen je, doseči sporazum med obema državama na osnovi naslednjih formul: Francija naj prizna Nemčiji pravico do enake oborožitve »de iure«. Nemčija bi se obvezala, da ne bo prekoračila določene meje v oboroževanju, tako da bo ostala Franciji še vedno primerna premoč v oborožitvi. Nemčija namerava pred vsem modernizirati državno obrambo, ki bi jo opremlila z vsem modernim orožjem, ki je po Versailleski pogodbi ni smela izdelovati niti uporabljati.

Demisijski predsednik finančnega odbora DN

Zeneva, 7. avgusta. Predsednik finančnega odbora Društva narodov Švich je poslal generalnemu tajniku sporočilo, da odstopa kot član in predsednik finančnega odbora, ker je imenovan za državnega politika v italijanskem zunanem ministristvu.

Slovesnosti Mariborskega tedna

Maribor, 7. avgusta. Po lepo uspelem otvoritvenem koncertu »Drave« v mestnem parku sinoči se je zbudil Maribor danes ob najlepšem vremenu. Pokazal se je v sliki našega glavnega območnega mesta, ki je že od nekdaj kulturno in gospodarsko središče severnega dela naše banovine. Pozitivne mariborske godbe so v vseh delih mesta in bližnje okolice v ranem jutru opravile budnice, katerih posledica je bilo skorajenje oživiljenosti mestnih trgov, ulic in cest, ki so kmalu slišali velikanskega mrviljskega, zlasti pa še po prihodu jutranjih posebnih vlakov, ki so izšli v mesto goste množice tujcev.

V Tomšičevem drevoredu se je kmalu po 9. uri formiral

veličasten sprevod,

v katerem je v vzorno discipliniranostjo sodelovalo članstvo vseh tukajšnjih športnih organizacij v krogih. Po vseh cestah, kjer se je pomikal sprevod, je sestavljalo občinstvo gost spalin in v veseljem opazovalo mišičasta telesa mladine, ki bo z zdravim duhom v zdravem telesu gradila močno bodočnost našega naroda in države. Na Glavnem trgu se je med tem že zbrala večstotoglavna množica, v katere sredino se je zljil prihajajoči slavnostni sprevod.

Ob 10. uri je stopil na balkon mestnega magistrata župan dr. Lipold in v izbranih besedah poslal namen celotne prireditve Mariborskega tedna, ki mora ostati tudi iz važnih nacionalnih, kulturnih in gospodarskih razlogov stalna institucija območnega Maribora in njegovega širšega zaledja. Pozdravil je vse navzoče, posebno še številne drage goste. Še poprej pa je udanostno pozdravil Nj. Vel. kralja Aleksandra in njegove kraljevske dom. Množica se mu je pridružila z navdušenimi klici, a godba je zaigrala državno himno.

Župan je bil nato pooblaščen, da pošlje udanostno brzojavko kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku g. dr. Milanu Sršiću in ministrom gg. dr. Kramarju, Puciju in Mohoriću, banu dr. Marušiću in njegovemu pomočniku g. dr. Pirkmajerju. Ob zaključku svojega govora je župan želel celotni prireditvi Mariborskega tedna čim sijajnejši uspeh. Po manifestaciji pred magistratom je bil prirejen na Glavnem trgu promenadni koncert.

Slavnostna seja na magistratu.

Ob 11. uri je bila v okrašenih posvetovalnici mestnega magistrata otvorjena slavnostna seja častnega in prireditvenega odbora, posvečena 70letnici prvega slovenskega javnega pevskega koncerta v Mariboru, združeneja z velikimi manifestacijami narodnega prebujanja.

Sejo, kateri so prisostvovali med drugimi tudi mestni poveljnik general g. Hadžić, stolni kanonik g. Umek, zastopniki vseh uradov in korporacij in vsi člani obeh odborov, je otvoril župan g. dr. Lipold, ki je po pozdravi izgovoril o pomembnem ju-

bileju, ki je dal pobudo za Mariborski teden. Nato je pesnik g. Janko Glaser, ravnatelj študijske knjižnice, predaval o prvem slovenskem koncertu dne 3. avgusta leta 1863. v takratni Maharjevi dvorani, ki je z ostalimi narodnimi manifestacijami Slovenskega čitalnice ustvaril podlago za ves nadaljni razvoj slovenske narodne misli v Srednjem štajerju in povzročil tudi prvi odkrit konflikt z Nemci. Borba, ki se je tedaj pričela, se je zaključila šele l. 1918. s popolnim kulturnim in političnim osvobođenjem. Ob koncu je župan g. dr. Lipold napovedal, da se bo proslavila 70letnica tega velikega nacionalnega in kulturnega dogodka z veličastnim jubilejnim koncertom Ipatčeve pevске župe, ki bo nastopila 5. oktobra.

Sokolsko slavlje.

Najbolj mogočen vtis prvega dne Mariborskega tedna pa je napravilo slavlje Sokola I. Prišli so Sokoli iz Ptuj, ob Sv. Lenarta, Sv. Antona, iz Hoč, Ruš, Radvanja, Studence, Jarebine, ob Sv. Barbare, Pragerskega, Limbuša, Ljutomeru in vseh bližnjih in daljnjih krajev. Ob 15. se je formiral v Kopališki ulici sokolski sprevod, ki je krenil proti novemu telovadšču v Magdalenskem predmestju. Pred telovadščem se je sprevod razšlel, občinstvo pa je zasedlo vse prostore na telovadšču.

Starosta br. Kenda je najprej pozdravil občinstvo, nato pa je vzkliknil kralju in kraljevskemu domu. Njegov vzklik je spremljalo občinstvo stoji, godba »Drave« pa je zaigrala državno himno. Starosta br. Kenda je nato pozdravil zastopnike civilnih in vojaških oblastev in orisal trud domačega članstva za ureditev letnega telovadšča. Zahvalil se je posebej načelniku br. Cilenšku, ki je z jekleno voljo v tem kratkem času povzdignil društveno delovanje na višek.

Izgovorili so še mestni župan g. dr. Lipold, zastopnik bana okrajni glavar g. Markar in v imenu župnega starešinstva dr. Fornazarič, v imenu naše narodne vojske pa komandant inženjerske podčastniške šole polkovnik g. Putnikovič.

Po teku preko ovir je nastopil 18 članic in naraščajnc s simboličnimi vajami, ki so si osvojile vse gledalce. Pri meddruštveni stafetni tekmi za prehodno darilo je dosegla prvo mesto zagrebska župna stafeta s časom 3.47.4. Prehodno darilo je prejel br. Tučan, državni prvak. Drugo mesto si je priporila društvena stafeta Sokola Maribora s časom 3.52. Tretje mesto pa družstvena stafeta iz Hoč s časom 3.39.2. Sledili so smešni prizori naraščaj in dece in gimnastične vaje članov. Spored je zaključil nastop gojencev inženjerske podoficirske šole s simboličnimi borbenimi prostimi vajami. Vsi nastopajoči oddelki so častno izvršili svojo nalogo.

Po daljšem premoru se je razvila sokolska veselica na krasno razsvetljenem telovadšču.

Tekmovanje ljubljanskega streškega okrožja

Ljubljana, 7. avgusta.

Kot glavna preizkušnja in priprava za državno tekmovalno jugoslovenskih strelskih družin, ki bo v Ljubljani od 4. do 9. septembra, se je danes ves dan vršilo na vojaškem strelišču ob Dolenjski cesti strelsko tekmovalno ljubljanskega streškega okrožja. Pričelo se je ob 8. in se je pod spretnim vodstvom br. Hrovatina in Lipova razvijalo v vzornem redu. Udeležba je bila prav častna, saj je prišlo iz vseh krajev ljubljanskega streškega okrožja nad 200 strelcev. Tekmovalje je bilo zaključeno ob 18., ko je predsednik, komandant mesta g. general Dragomir Popovič izročil glavnim zmagovalcem prehodno darilo in častne diplome, poudarjajoč pri tem v lepem, zanosnem nagovoru časten uspeh današnjega tekmovalja. Zaključil je z željo, da bodo uspehi ljubljanske strelske družine v državnem tekmovalju prihodnji mesec še častnejši. Rezultati današnje strelske tekme so naslednji:

Pri zmagovalni tarči si je pribori prvo mesto France Hrovatin, ki je ponovno postal prvak ljubljanskega streškega okrožja. Drugi je bil France Hainrihar, tretji Minko Hainrihar, vsi trije iz Ljubljane. Pri meddruštveni tarči je odnesla zmago jeniška strelska družina pod vodstvom br. Kerštajna, ki si je s tem priborila za leto prehodni pokal, darovan od ljubljanske strelske družine. Druga je bila strelska družina iz Kranja pod vodstvom br. Jelenc, tretja pa novomeška ekipa pod vodstvom podžupana Ogriča.

Na malokaliberski tarči »Golovec« so bili nastopni rezultati: 1. Kostanjevec Jočo, Ljubljana. 2. Smolej Avgust, Kranj. 3. Hainrihar Franc, Ljubljana. Pri lovski tarči »Srjak« so osvojili prva tri mesta: 1. Hainrihar Vilko, 2. Hainrihar Franc, Ljubljana in 3. dr. Robič, Maribor. Na malokaliberski damski tarči so zasedle prva tri mesta: gdč. Angela Tuharjova, ga. Štefka Deržajeva in ga. Anka Obradovčeva, vse tri iz Ljubljane.

Šahovski mojster Pirc povabljen v Karlovac

Karlovac, 7. avgusta.

Karlovski šahovski klub, ki šteje precejšnje število dobrih in vnetih šahistov, je sklenil povabiti na dvodnevno gostovanje našega šahovskega mojstra g. Vasijo Pircu. Za gostovanje priznanega mojstra, ki je dosegel na mednarodnem šahovskem turnirju v Slihu na Češkoslovaškem lepe uspehe, vlada v Karlovcu veliko zanimanje.

Afera zaradi suma v pravilnost doktorske diplome

Veliki Bečkerek, 7. avgusta.

Pred dnevi je bila zaključena afera velikobečkereškega zdravnika dr. Adr. Goča, o kateri se je sivočasno že mnogo pisalo. Po razsodbi disciplinskega sodišča je dr. Goča zavržen zaradi neizvrševanja zdravniške prakse za leto dni. Pričetek te afe je bil v letu 1926., ko je nastal na temelju nekaj nejasnih okoliščin sum v pravilnost dr. Gočeve doktorske diplome. O tem je bila obveščena Zdravniška zbornica v Beogradu. Na podlagi poročila, ki ga je zbornica dobila od enega svojih članov, je bila uvedena preiskava. Obtem je bil dr. Goč tudi obtožen, da je z napačnim zdravljenjem zakrivil smrt neke žene. Pri sodni obravnavi je bil dr. Goč oproščen, vendar se mu je zabranilo izvrševanje zdravniške prakse za leto dni. Dr. Goč se je pritožil na disciplinski senat, a je ta porjrdil razsodbo.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat (ker moramo film poslati naprej)

ob 4., 7. in 9.

PAUL ABRAHAMOVA OPERETA

Viktorija in njen huzar

Jutri najveselejši film prošle sezone

Nezvesti Ekechart

Bomba smeja! Bomba smeja!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Objave

Novi grobovi. V-čerašnji notico pod tem naslovom se je vrnila neljubna tiskovna pomota. Pokojni g. Alojzij Košir je bil gostilničar in trgovec v Dragomerju in ne v Dravogradu. Pogreb pokojnika bo danes ob 9. dopoldne na pokopališču na Brezovici. V Ljubljani v bolnici je umrla ga. Antonija Kiklova, rojena Brunčičeva. Pogreb bo danes ob 14. — Pokojnikoma blag spomin, zahtujoč naše sožalje!

V cvetu mladosti je sinoči po kratkem bolehanju umrla gdč. Radmila Iličeva, hčerka komandanta dravske divizijske oblasti g. div. generala Bogoljuba Iliča. Naše iskreno sožalje! Pogreb bo danes ob pol 17. iz pravoslavne kapele.

Danes obhajajo v Tržiču 35letnico učiteljevanja ugledni pedagogi in agilni narodnokulturni delavci med našim ljudstvom — po vseh krajih naše Slovenije dobro znani: Emil Adamič, Ivan Bajžeti, Josko Bizjak, Ivan Časl, Dragotin Humek, Tone Kuhar, Ivan Kocijančič, Janko Polak, Miloš Salberger, Ivan Šmajdek in Josip Zupančič. Vsi so še pri najboljšem zdravju, v aktivnih službah in v dobrih pozicijah. Še mnogo let v prid domovine in naroda! Sreče, živce, ledvice zdravi Slatina-Radenč.

Sokol III ima svoj dom

Slovesna otvoritev ličnega doma je bila združena z uspešnim javnim nastopom

Ljubljana, 7. avgusta.

Sokol III. spada med naša najmlajša, pa tudi najdelavnejša sokolska društva. Nista še minili dve leti od ustanovitve, a društvo vendar lahko beleži presenetljivo lepe uspehe. Današnji dan je bil za društvo Sokol III pomemben praznik: tretji javni nastop je bil zvezan s slovesno otvoritvijo društvene telovadnice. Sokol III si je namreč zvil že lastno gnezdo, postavil si je ličen dom, ki je sicer samo privizoren, vendar je v njem urejena prvovrstna telovadnica in na razpolago so tudi drugi prostori, ki služijo društvu za knjižnico, za garderobo in drugo.

Iščično zletišče Sokola III je bilo vse v državnih zastavah. Javni nastop je bil napovedan za 15.30. Že dolgo prej pa so začeli prihajati odlični predstavniki oblastev, zastopniki bratskih sokolskih društev in številni gostje. Med drugimi, ki so počastili prireditve in lepo slovesnost otvorile, so bili tudi banskí inšpektor g. dr. Gušina za bansko upravo, župni starosta brat dr. Pipenbacher, zastopnik dravske divizijske oblasti podpolkovnik g. Plašinka, zastopnik mestne občine občinski svetnik g. Likozar in drugi.

Javni nastop

Ob 16.30 je prikorakala na zletišče moška deca. 45 malčkov je prav dovršeno izvajalo proste vaje. Še bolj ljubeč je bil nastop ženske dece. 28 deklic, ki so imele v naročjih punčke, je izvajalo ljubke igre, ki so jih zaključile s pesmico »Gor čez izaro...«

Nastopil je naraščaj, 18 strumnih dečkov, ki so prav vzorno podali proste vaje. Njim je sledil ženski naraščaj s prostimi vajami in nato skupen nastop vseh oddelkov. Moška deca in moški ter ženski naraščaji so tekmovali v skokih čez konja, moška deca tudi v skoku v višino, člani pa so nastopili na drogu.

Zatem je nastopil 13 članic z župnimi prostimi vajami. Nastop je bil prav posečen, vaje vzorne, kritje brezhibno. Prav dobro so se odrezali tudi člani s prostimi župnimi vajami. Še enkrat so nastopile članice z ritmičnimi rajalnimi vajami na kompozicijo sestre načelnice Mare Gregoričeve. Javni nastop so zaključili vojaški artiljerijskega polka. Oddelci strumnih vojakov v polni bojni opremi in s čeladami na glavi je izvajal tri efektne vaje. Občinstvo je pri vsaki točki nagradilo vrlo vojske z dolgotrajnim aplavzom.

V celoti je vsa prireditev prav lepo uspešna in gre vsemu namestniku načelnika bratu Pristovu in načelnici sestri Gregoričevi vse priznanje.

Otvoritev doma in telovadnice

Po nastopih so vsi oddelki pod vodstvom brata Pristova in sestre Gregoričeve ob zvokih izvrstne godbe Sokola I, ki jo je dirigiral brat Verij Švaiger, defilirali čez zletišče. Vsi oddelki, katerim se je pridružilo tudi šest Sokolov na konjih pod vodstvom brata Franketa, so odkorakali v novi dom, konjeniki so pa počakali zunaj.

V telovadnico so vkorakali tudi predstavniki oblastev in bratskih društev in ko so bili vsi zbrani, je povzel besedo starosta brat Šaplja, ki je med drugim izjavil:

»Otvorjam današnje skromno, vendar za naše društvo velepomembno proslavo otvoritve naše nove, naše lastne telovadnice. Preden preidem k stvari, mi dovolite, da pozdravim navzoče zastopnike in predstavnike oblastev in društev, v prvi vrsti banskega inšpektorja dr. Gušina, zastopnika dravske divizijske oblasti podpolkovnika g. Ludovika Plašinka, občinskega svetnika g. Antona Likozarja, komandanta 16. artiljerijskega polka polkovnika g. Jovanoviča, mestnega nadsvetnika g. Frana Jančigaja, zastopnika društva »Soče« g. Stiličja in Čotarja, zastopnika gasilskega in reševalnega društva za bežigrski okraj geometra g. Černeta, prav posebno prisrčno pa župnega starosta brata Josipa Pipenbacherja in vse ostale odlične predstavnike bratskih sokolskih društev.«

V nadaljnjem je starosta brat Šaplja izjavil: »Sokol III ima svoj streho. Še nedavno je bil položaj našega društva obupen, toda odbor je vztrajal. Brez oklevanja se je uprava Sokola III lotila dela in sklenila, da si postavi lastno, čeprav samo privzorno telovadnico s potrebnimi stranskimi prostori, v katerih bo tudi letno otroško zavetišče. Šli smo na delo! Velik je bil napor, mnogo je bilo skrbi, mnogo truda in neprijetnosti, toda nismo obupali. Danes je stvar dovršena, naša telovadnica stoji. Veseli smo tega dogodka, radujemo se tega dejstva. Toda vsi ti naši napori bi bili zaman, da nismo našli v javnosti in pri oddolnih čimteljih zadostne podpore in razumevanja.«

Starosta se je nato zahvalil vsem, ki so gmotno in moralno pripomogli, da je bil dom dograjen. Ob zaključku svojega govora je pozdravil našega ljubljanskega kralja in prvega starešino SKJ, našega prestolonaslednika. Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru in prestolonasledniku Petru iskren sokolski »Zdravo!«

Po dvorani je zaoril krepak »Zdravo« iz stoterih grl, zunaj je pa godba zaigrala sokolsko himno, ki so jo vsi poslušali stoji. Društveni podstarosta brat Blagajne je nato predlagal, da se Nj. Vel. kralju pošlje udanostna brzojavka na Bled. Istotako je bila poslana pozdravna brzojavka Savezu SKJ v Beograd. Oboje je bilo z velikim odobravanjem sprejeto.

V imenu župe je nato čestital društveni upravi starosta dr. Pipenbacher, ki je v kratkem pomembnem govoru očrtal važnost tega dne in pozival zbrane Sokole, da se vedno zavedajo svojega poslanstva in se oklepajo izvršene Tyrševe ideje.

Starosta brat Šaplja je s kratkim in pomembnim nagovorom izročil br. načelniku in sestri načelnici v roke telovadnico, ki

naj bo kraj smotrenega dela v smislu načel velikega sokolskega misleca dr. Miroslava Tyrša. Pozval je oba, naj vzgajata mladino in članstvo v pravem domorodnem in državljanskem smislu, v ljubezni do domovine in naroda. Naposled je poudarjal, da je naključje naneslo, da je padla današnja skromna proslava na predsmrti dan velikega sokolskega učitelja vodnika in ustanovitelja brata dr. Miroslava Tyrša, ki je umrl 8. avgusta leta 1884. Pozval je navzoče, da se poklonijo spominu velikega pokojnika in zaključijo: »Slava njegovemu spominu!«

Starosta je zatem izročil gospodarju bratu Šuštarju ključke društvenega doma. K besedi se je še oglasil član uprave brat Jazbec, nato pa je bila lepa sokolska svečanost zaključena. Sledila je prijetna zabava ob zvokih godbe Sokola I.

Nastop v štepanji vasi

To nedeljo si je izbralo tudi sokolsko društvo v štepanji vasi za javni nastop, ki je prav lepo uspel. Na letnem telovadšču tik Sokolskega doma se je zbralo precejšnje število gledalcev, še več pa na gričku nad cesto Ljubljansko sokolsko župo je zastopal starosta Ljubljane IV. br. Poganič, Sokola I. br. Marolt, Sokola II. br. Kocjan; močno je bilo zastopano sosednje močvansko društvo in Sokol IV. Med gosti so bili tudi br. dr. Pestotnik, br. Viktor Rohman, obč. svetnik br. Likozar in bivši dolgoletni starosta Ivan Bricej, poleg številnih drugih uglednih sokolskih etebrov.

Ob 16. je prikorakala na telovadšče deca. 19 dečkov in 8 deklic je izvedlo prav dobro enostavne, ampak lepe vaje, ki jih je sestavil br. Brunčič. Pod vodstvom načelnika br. Žitnika je nato 26 članov pokazalo naše proste vaje za praški zlet. Izvedba je bila odlična, le začetek vaj ni bil skladen. Sledila je orodna telovadba treh vrst na drogu, na bradli in na konju s prožno desko. Pozornost sta vzbujala zlasti brata Porenta in Sket s Tabora na drogu. Posebej je še nastopila vzorna vrsta na bradli, ki je zaključila s skupino petih stoj. Nato je izvedlo 14 starejših bratov izvrstno tri sestave lahkih prostih vaj. Nastopil je tudi silovski društveni starosta br. Slana. Tako je prav! Članice, 15 po številu, so zadovoljivo izvedle praške proste vaje. Tudi pri članicah je bilo opaziti nesigurnost pri začetku. Zaključek telovadbe je bilo »Buči morje Adrijansko«, krasna skladba br. I. Kovača, ki so jo izvajali leta 1926. naši mornarji na zletu v Pragi. 19 članov domačega društva je svojo težavno nalogo izvršilo častno in nam je podalo to lepo kompozicijo v dobri izvedbi.

Javna telovadba je napravila v solčnem prav dober vtis in je dokaz, da štepanjski Sokol resno in smoteno deluje in odlično napreduje. Pogrešali smo pa moški in ženski naraščaj, ki sta naša nadeja, naša bodočnost. Zato mora biti naloga tega društva, da v bodoče prične v svoj krog tudi mladino in starosti od 14. do 18. leta.

Po telovadbi se je vršila s srečolovom in šaljivo pošto neprilipena domača zabava, pri kateri je neumorno igrala godba 40. pešpolka »Triglavskega«, ki je tudi vse telovadne točke spremljala vzorno.

Nove vesti z olimpijade

Los Angeles, 7. avgusta. g. Danes so se pričela na olimpijadi plavalna tekmovalja, ki so takoj prinesla senzacijo. Dva Evropejca, ki edina plavata 100 m pod eno minuto, sta morala že v predtekmovalnih izpusti. Sta to Madžara dr. Barany in Szekely.

V tej disciplini so zasedli prva tri mesta Japonci, druga tri mesta pa Američani. Ti so se tudi plasirali za finale. Tragika Madžarov je zlasti v tem, da sta morala z težobnim časom 59.4 izpusti iz nadaljnje tekmovalje. V predtekmovalju doseženi časi so: Nagasaka (Japonska) 58, (nov olimpijski rekord), Takaiši (Japonska) 59, Takaraki (Japonska) 59, 2. Schwarz (Amerika) 59.2, Thompson (Amerika) 59.3, Calli (Amerika) 59.3.

200 m prsno dame: v prvem predteku je zmagala Denis (Avstralija) 3.08.2 (nov olimpijski rekord), v drugem predteku Jakobson (Danska) 3.12.7, v tretjem Masata (Japonska) 3.10.7.

V waterpolu je Madžarska premagala Nemčijo s 6 : 2 (2 : 0), Amerika pa je vrgla Brazilijo iz konkurence s 6 : 1 (1 : 0).

Pri današnjih lahkoatletskih tekmovaljih so bili doseženi naslednji rezultati: Stafeta 4x400 m: I. predtekmovalje: Amerika 3 : 11.8 (nov svetovni rekord), 2. Italija, 3. Nemčija. II. predtekmovalje: 1. Japonska 3 : 16.8, 2. Anglija, 3. Kanada.

Finale 3000 m z zaprekami: 1. Isohollo (Finska) 9 : 18.4, 2. Evenson (Anglija), 3. Mac Kinsley (Amerika).

Končni placement v desetboju je: 1. Baush (Amerika) 8.462.23 točke (nov svetovni rekord), 2. Järvinen (Finska), 3. Eberle (Nemčija).

Končni placement v modernem petboju je: Oxenstierna 32, 2. Lindmann (Švedska) 35.5, 3. Mayo 38.5.

Preosnova švedske vlade

Stockholm, dne 7. avgusta. s. Ministrski predsednik Ekman je na današnjem kronskem svetu izročil kralju prošnjo za ostavko. O razlogih za svoj korak bo ministrski predsednik objavil v ponedeljek poseben komunik. doim odločanja sedaj vsako izjavo. Namesto odstopivšega ministrskega predsednika Ekmana je bil imenovan za ministrskega predsednika dose-danji finančni minister Hamrin. ki bo tudi v bodoče še obdržal finančni resor. Vlada je bila razen tega izpodpisana z imenovanjem državnega podpisa v finančnem ministrstvu P. I. Petersena, za ministra brez portfelja.

Preprečen atentat na angleškega ministra

Toronto, 7. avgusta. s. Na ministra za domoljube Thomasa, ki se muji na konferenci britskega imperija v Ottawi, je bil nameravan atentat, ki pa so ga še pravčasno preprečili. Policija je aretirala pristatna neke sekte, ki se je obvezala, da bo izvršil atentat.

Predsezonski zbor hmeljjarjev

Razmotrivanje o letošnji hmeljjski kupčiji — Pri razmerno majhnem svetovnem pridelku tudi majhne potrebe pivovarn

Zalec, 7. avgusta.

Kakor vsako leto, je sklicalo tudi letos Hmeljarstvo društvo svoje člane na pomek pred bližnjo kampanjo. Velika Roble-kova dvorana je bila domalega polna, pač živ dokaz, kako sila združji se tako nedopovedljivo ljudi. Da smo imeli prej v dobrih letih le del te vne, bi bili danes na povsem drugačnem trdnem temelju in bi ne bilo treba trepetati, kdaj se bo zrušila dobra četrtna najboljnih in najnaprednejših stoletnih kmetij. Resnici je stari pregovor, da je po toči nepozno zvoniti. Za ti-stega, ki mu je toča uničila pridelek, je res abotno takšno zvonjenje. Za neprizadete in za bodočnost je pa tak glas zvona prav poučen, saj nam pove, kdo in kje je zagrešil usodno napako.

Kmalu po 8. uri davi je otvoril zborovnanje posele vodeči podpredsednik g. Alojzij Mihelič, ki je opravil predsednika gosp. Robleka, ki se kljub napredujočemu okrevanju še ni mogel udeležiti zboru. Kakor da govori dolina sama, je orisal g. Mihelič vse gorje hmeljjske krize, ki tlači že četrto leto naš hmeljjski okoliš in proti streti vse nekdanje blagostanje doline, ki so ga priborile v trdem delu žuljave hmeljjske dani. Krizi slabih cen in težavnega vnovčevanja pridelka se je pridružila še denarna kriza. Danes gleda tudi najskrbnejši hmelj-jar, ki še ima nekaj prihrankov v hranilnici, kje bo dobil potreben denar za spravo letošnjega pridelka. Kakor pa je ta šola splošne krize huda, vendar ima tudi svojo dobro plat, kakor sploh vsak hūd čas, da bo razširila in utrdila v hmeljjarjih smisel za skupnost, ki je je bilo v dobrih letih tako malo.

Nato je dal podpredsednik besedo v delu za procvit našega hmeljjarstva osivelemu društvenemu poslovodji g. Petričku. Ta je predčital došla poročila iz drugih okolišev, iz katerih je razvidno, da je letošnje ne-ugodno vreme povsod slabo vplivalo na razvoj hmeljjske rastiine. Na češkoslovaškem pridelke po množini mnogo zaostajal za lanskim, Nemčija se bori zelo uspešno proti peronospori in podoba je, da bo pridelek dobre kakovosti, po količini pa srednji. Belgija in Francija se bolj slabo hvalita. Prav tako si tudi Poljska ne dela prevelikih obetov. Zaradi splošne gospodarske krize pa je padel in še vedno pada konsum piva, zaradi česar bo zadoščal pivovarjem manjši pridelek hmeljja. Prošnja za ugodnost polovične vozne za obravne je že odobrena in dobi vsak hmeljjar potrebne legitimacije pri svoji podružnici, ki naj pazi, da ne bodo n-člani zlorabljali težko pridobljenih pravic članov Hmeljarskega društva.

Po daljšem razgovoru so zborovalci ugotovili, da je letos hmelj kljub prvotni zakasnitvi v rasti za cele tri tedne v preteklih vročih tednih močno dohitel zamujeno in se bo obriranje pričelo povsem normalno prihodnji teden po prazniku okoli 20. t. m. Zborovanje je sprejelo glede med obtravcem za vse hmeljjarje obvezan sklep, da se bo plačevalo s trikratno toplo hrano po 1.25 Din, brez hrane pa po 1.75 Din od običajnega zvrhanega menika. Če primerjamo češkoslovaške obravne meze, vidimo, da so kljub tamošnjemu dražjemu življenju občutno nižje od naših. Ker znači naša me-

zda veliko žrtev hmeljjarjev, je upati, da se bodo gospodarji dosledno držali svojega sklepa in ne bo prišlo spet do vsako leto se ponavljajočih preplačevanj in prevzemanj že zaposlenih obravcev.

Vsi govorniki so priporočali vso pažnjo pri obriranju in poudarjali, da bo pri sedanjih okoliščinah našlo letos kupca le pravilno obrano, enakošni in pravilno posušeno zeleno blago. Od suše zatrdle muhe morajo ostati brezpogojno na njvi.

H koncu je povzel besedo še urednik »Slovenskega hmeljjarja« in naš hmeljjski strokovnjak g. inž. Janko Dolinar in pojasnil o splošni pozornosti nade glede letošnje hmeljjske kupčije. »Vsako leto sem vam na predsezonskih zborovanjih dajal celo pri slabo obetajočih zunanjih poročilih pogum, da položaj nikakor ni bil obupen. Letos pa vas moram svariiti pred zaupanjem v dobro kupčijo. Kakor vse kaže, letos ne bo dobro s hmeljem. Najhuje zlo za vso hmeljjsko trgovino so denarne omejitve, ki bodo, če ostane pri njih tudi za hmelj, onemogočile vsako nakupovanje za inozemstvo. Mnogo bi bilo seveda pomagano, če bi se vsaj razpolaganje inozemskih vezanih dinarjev, kakor je to ukrenjeno za sadje, razširilo tudi na hmelj. Pa tudi pri svobodnem kretanju denarja so letošnji upi na hmeljjsko kupčijo slabi. Anglija, naša glavna odjemalka hmeljja zadnjih let, ki je kupila kar po polovici pridelka, si obeta letos dobro letino, kakor že več let ne. Dočim je bilo na evropski celini vse leto mrzlo in deževno vreme, so imeli zlasti v hmeljjskih pokrajinah Anglije izvrstno vreme. Res, da so v Nemčiji nasadi zelo različni, toda glavni okoliš, Hallertau, obeta mnogo lepega blaga. Češka bo dala res piteljši pridelek, toda pomisliti moramo, da tudi potrebe po hmeljju ne bo tolike. Le Francija in delno Belgija sta res slabi. Če pa je res tako slabo, potem se kar ne izplača obriranje, bo ste rekli. Tudi ta malodušnost ni upravičena. Če se denarni promet v

Velik zbor emigrantov v Laškem

Učinkovita, zasodna narodna manifestacija

Laško, 7. avgusta.

V Laškem, prijaznem in gostoljubnem mestecu ob Savinji, so se danes zbrali emigranti iz Julijske krajine. Prišli so od vseh strani in vetrov, prišla pa je predvsem nova generacija, ki je dala laškimi manifestacijam in prireditvam svoj poseben značaj in duh. Prišli so s tremi vlakci iz Ljubljane, Maribora in nekoliko pozneje iz Zagreba. Laško jih je sprejelo z narodnimi zastavami in z vso prijaznostjo svojih dobrih ljudi, svojih zelenih gričev, z vso gorkoto svojega solnca. Zlet emigrantov pa se je že od vsega pričetka pretil v eno samo veliko manifestacijo emigrantske misli v okviru velikih jugoslovenskih idej.

V okrašenih vozovih so prispeli s prvim jutranjim vlakom Taborjani in Zoraši. Sočani in akademiki iz Ljubljane, Zariši iz Kranja, Sočani z Jesenic in Novoga mesta, »Orjeme«, iz Kočevja in »Edinost« iz Škofje Loke. Kmalu nato je došel vlak s severa, ki je pripeljal »Nanos« iz Maribora in »Sočo« iz Celja. Že na postaji so se strnili v vrste in s prapori iz daljnih domačih krajev in narodnimi trobojnicami, pa z narodnimi nošami v sprejeto odšli v mesto. Prijazni pogledi ljudstva so jim bili prvi pozdrav. Na vrtu hotela »Savinja« so jih sprejeli prireditelji jugoslovenske emigrantske organizacije v Laškem s svojim nemurnim Marjanom Bratušem na čelu. Bratuš, upravitelj šole na daljni Rečici, in predsednik »Orjem«, jih je pozdravil. Z zanosno besedo in temperamentnim poudarkom je v hipu razvel duhove starih sto zletnikov.

Kmalu je sprevod krenil dalje do stare, častitljive cerkve, ki je v njej emigrantski duhovnik in župni upravitelj v Spodnjega Brnika g. Doktorič daroval mašo za združeno za pulsko in bazijsko žrtev. Cerkev je bila polna ljudi. Ko je duhovnik spregovoril o roparjih, ki so napadli miroljubnega potnika in mu s silo odvzeli vse, kar je imel, ko je ožigosal roparje, ki so oropali narod vsega njegovega, ki so mu odvzeli še vse več, njegovo ime in njegov jezik in njegovo kulturo, so vztrpete valove vrste vseh zbranih. Med mašo je pel »Taborov« mešani zbor Venturinejevo mašo za žrtev.

Okrog pol desetih se je spet pomaknil sprevod — dolge vrste ljudi, med katere so stopili tudi domačini. Šli so nazaj skozi mesto proti zdraviliškemu domu. V dvorani doma je bilo manifestacijsko zborovanje. Med tem so prišli Zagrebčani, velika skupina »Istre«. Majhna dvorana se je napolnila do zadnjega kotička, še zunaj so stali ljudje. Na odu so se zbrali voditelji, župan Laškega mesta dr. Roš, dr. Čok, predsednik emigrantskega saveza iz Beograda, starejši ljubljanski Soče, načelnik Sancin in prof. Bačić, g. Gabršček, g. Uršič, tajnik Mlada Korošev in emigrantski duhovnik g. Soklič. Predsednik Orjema Bratuš je otvoril zborovanje. Prvi njegov pozdrav je bil namenjen našemu kralju. V dvorani so zazorili klici živjo kralj in ovacije so bile tako silne, da jih je moral predsedujoči skoro s silo prekiniti. Kralju so poslali udarstveno brzojavko na Bied: »Jugoslovenski emigranti iz Julijske krajine, zbrani na zletu v Laškem, si dovoljujejo poslati Vašemu Veličanstvu najudarstveniji pozdrav.« Predsednik je nato pozdravil g. župana, ki mu je izrazil najlepšo zahvalo za gostoljubni sprejem v Laškem, biseru ob Savinji.

Župan dr. Roš je takoj odgovoril. Tolmačil je razumevanje vsega ljudstva za emigrantsko stvar, ki ni samo emigrantska ampak splošno jugoslovenska. Govoril je o volji stotisočev in o ljubezni milijonov do teh, ki so pripuščeni milosti tujih gospodarjev. In povzel je besede Askerčeve: »Ti sanjaš tu stoletni sen, ob boju meč ti rjavi, ali znaš: zunaj tam pa narod tvoji krivici trpi!« Kot načelnik mestne občine laške je izrazil iskreno dobrodošlico vsem, ki so prišli z vseh strani in vetrov slovenske in jugoslovenske domovine in jim želel, da bi odnesli iz Laškega najlepši spomin. Zopet so zazorili klici županu v zahvalo in pozdrav.

Predsedujoči g. Bratuš je nato pozdravil predsednika emigrantskega saveza g. Ivana Marijo Čoka, ki mu je neka gospodična poklonila šopek rož. Pozdravil je g. Uršiča kot zastopnika Koroške, ki deli z njo narod

ob Soči in Jadranu isto usodo. Pozdravi so si sledili dalje in vsak pozdrav posebej je spremljalo ljudstvo z burnimi ovacijami.

Za g. Bratušem je izpregovoril govornik mladih akademik g. Figa. Govoril je o taborih pred šestimi in sedmimi desetletji, o prosvetnih težajah Goriške in o taborih tržaške povojne mladine. Poudaril je sličen pomen današnjega zborovanja v Laškem, kjer naj se preizkusi nacionalna in kulturna moč emigrantskega pokreta.

Med tem je prispelo nekaj brzojavk od emigrantov v Zenici in od »Soče« v Dol. Lendavi, iz Novoga Sada, od zaščitnice bednih in brezposelnih Maše Gromove.

Nato se je oglašil k besedi dr. Čok. V svojem govoru se je na prvem mestu spomnil žrtev. Pozdravil je kralja vseh Jugoslovenov. Zatem je izpregovoril o Julijski Krajini, o emigraciji in njenem pokretu. Emigranti iz Julijske krajine so se naselili po vsej naši državi. Povsod so zrasle njihove organizacije, od Skopja do Jesenic in do Subotice. 27 društev, združenih v okviru svojega saveza, deluje za ljudstvo, od katerega so se morali ločiti, in za socialno zaščito emigrantskega delavstva. Govornik je razvijal misli o velikopotezni propagandi po svetu, ki naj izve za usodo ljudstva za mejami. Poudaril je velike simpatije češkoslovaških in francoskih prijateljev, ki se vedno bolj zanimajo in zavzemajo tudi za emigrantsko stvar.

Za dr. Čokom je izpregovoril zastopnik Korošev g. Uršič. Pozdravil je emigrante iz Julijske krajine kot emigrant iz Koroške. Pokazal je na enako usodo ljudstva pod

Karavankami. Poudaril je skupnost idej in potrebo skupnega dela za vsem skupne cilje. Zaključil je svoj pozdravni nagovor s staroslovnimi koroškimi pozdravi: Bratje, Bog vas primi.

Zborovanje se je nato končalo in tik pred polnočjo je sprevod znova krenil proti mestu. Sredi mesta je emigrante sprejelo zastopstvo občinskega sveta: župan g. dr. Franjo Roš, podžupan g. Konrad Elsbacher in šolski nadzornik g. Ljudevit Potočnik. Dr. Čok jih je pozdravil v imenu vseh manifestantov in se jim zahvalil za gostoljubni in nad vse prijazni sprejem. Odgovoril mu je župan z besedami, da so radi sprejeli brate z juga.

Opoldne so se zletniki razšli h kosilu, delegacije posameznih društev pa so se s tremi avtomobili odpeljale pred dom Antona Askerca. Poklonile so se spomenu velikega pesnika borca in položili pred njegovo spominsko ploščo velik šopek cvetov.

Popoldne ob 4. se je vršil v Zdraviliškem domu vokalni koncert »Tabora« iz Ljubljane. Na sporedu so bile pesmi in deklaracije in nazadnje živa slika sužnjev v zmagoviti borbi. Mešani pevski zbor »Tabora« je najprej zapel več pesmi, sledili sta dve zbrani deklaraciji, nato pa je za stvar mandolinistični odsek »Tabora«. Zatem je zopet nastopil mešani zbor in člani dramskega odseka so podali dve Askerčevi. Zaigrali so znova mandolinisti in mešani pevski zbor je zapel dve pesmi. Deklamatorji so podali Kosovelovo »Balado« in naposled je mešani zbor zapel še dve. Ob koncu je izvajal dramski odsek »Tabora« s spremljevanjem mandolinističnega zbora živo sliko.

Po zelo lepo uspelem koncertu, ki ga je poslušala polna dvorana izletnikov in domačinov, so se manifestantje polagoma razšli in se z večernimi vlaki vrnili proti Zagrebu, Mariboru, proti Ljubljani, Jesenicam in na dolensko stran.

Praznik kmetske mladine na Ižanskem

Prelepa manifestacija ob odločilni tekmi žanjic

Ig, 7. avgusta.

Na Ižanskem je danes imela kmetska mladina svoj veliki praznik. Glavna tekma Zveze društev kmetskih fantov in deklet za naslov prvakine med žanjicami se je razvila ob krasnem vremenu v uprav veličastno manifestacijo kmetske in nacionalne misli. Prireditve se je vršila na Ižanskem polju pod zgodovinskim gradom, četrte ure izven vasi v smeri proti Krimu, ob poti, ki vodi v romantični Iški Vintgar. Na sredi polja je bila postavljena sijajno okrašena tribuna. Tamkaj so bili zbrani mnogi vidni predstavniki oblasti, društev in javnosti, med njimi zastopnik bana g. sreski načelnik Znidarski, narodni poslanec Albin Koman, zastopnik Kmetijske družbe Franc Kofol, predstavnik narodnega ženstva gospa Znidaršičeva, predsednik Zveze društev kmetskih fantov in deklet Ivan Kronovšek in drugi.

Blizu 5000 mladega pa tudi starejšega rodu se je zbralo ob blizu in daleč k prelepi slavnosti na Ižanskem. Spored se je pričel ob pol 15. z učinkovitim sprevodom izpred Gerbeve gostilne na Igu proti zborovalnici. Tudi Ig sam je bil okrašen z državnimi trobojkami. Sprevod je bil zelo dolg, otvorili pa so ga zastavni kmetski fantje na konjih s praporom Zveze. Sledile so slikovite skupine na okrašenih vozovih, prav mična je bila nato armada 28 brhkih žanjic s srpi, odločenih za tekmovalstvo. Neumorno je v sprevodu sviral železničarska godba iz Ljubljane, a številni fantje in dekleta v prikupnih narodnih nošah so prepevali in navdušeno odzdravljali množicam gledalcev. Zborovanje na Ižanskem polju je otvoril g. šolski upravitelj Vovk, ki je pozdravil množico v imenu narodnega solstva in pripravljalnega odbora. Toplo se je zahvalil za tako veliko udeležbo ižanske in okoliške mladine. Krepko je poudaril naloge društev kmetskih fantov in deklet, ki prevzemajo težko dedščino, da v svobodni Jugoslaviji ustvarijo povsem nov, z ljubeznijo do dela in domovine prežet rod. Posebej je govoril še o pomenu takih tekmovalij, ki so najboljša propaganda za kmetsko delo.

Iški župan Hitej je izrazil priščne pozdrave v imenu občine in JRKID. Odbornik Kramer z želmije je pozdravil vse zastopnike in odlične goste, nakar je povzel besedo g. sreski načelnik Znidarski, ki je sporočil pozdrave g. bana. V zelo lepih besedah je nato poudarjal vlogo kmetske mladine v svobodni kmetski državi. Organizirana kmetska mladina naj skrbi za svoj moralni in duševni napred, da bo odolela vsem zapeljivcem. Prevzema naj jo ideja narodne

ga edinstva, da bo znala z vso odločnostjo nastopati proti razdiralcem.

Živahno pozdravljen je povzel besedo narodni poslanec Albin Koman, ki je z zadovoljstvom ugotovil velik napredek kmetskega mladinskega pokreta na Ižanskem, kar svedočiše že tri novo ustanovljena društva v tem okolišju. Opisoval je zgodovinsko vlogo Ižancev, ki so že od nekdaj kazali mnogo svobodoljubja in so tudi danes na čelu borbe za enakopravnost, da si kmetje in delavci priborijo ono mesto, ki jim pritiče po vseh bojih in človeških pravicah. Danes ni več liberalcev in klerikalcev, danes mora kmet poznati samo onega, ki dela. Pozdravlja tekmo žanjic, ker vidi v tem najlepšo manifestacijo kmetskega dela.

V imenu Kmetijske družbe je sporočil pozdrave Franjo Kofol. Govoril je o pomenu kmetskega dela, ki ustvarja kruh za vso državo in ves svet. Jugoslovenska mladina se drami in vstaja s koso in srpom, ne da bi prelivali kri, marveč, da z vztrajnim delom pridobi kmetskemu delu tisto čast, ki mu pritiče. Svet mora spoznati in pripoznati naše delo. Posebej je govoril še o polagali dekletom na srce, naj v bodočnosti vzgajajo nov jednat rod močne Jugoslavije.

Predsednik Kronovšek je pred vsem opravil ministra Pučija in narodnega poslanca Milana Mravljeta, ki sta bila žal slabobeno zadržana. Nato je tudi on obsejnejše obravnaval zgodovinske dogodke na Ižanskem in podal prav zanimivo sliko, kako se po Sloveniji razvija organizacija kmetskih fantov in deklet. V njihovih društvih se odraža samozavest, saj je v njihovi volji tudi odločitev: kakor bomo delali, tako bomo tudi živeli!

Po kočanem zborovanju in tekmi žanjic se je pri Gerbu na Igu razvila narodna veselica, ki je bila prav živahna. Tu so tudi bili razglašeni rezultati in je kot zmagovalka izšla Albina Zalarjeva z Iga, druga Francka Senkova, takisto z Iga, tretja pa Josipina Trampusova z Golega brda. Vse tri so dobile prav lepe nagrade, in sicer je zmagovalka prejela krasen nastavek, dar ministra Pučija, ostali dve pa sta dobili srebrni zapetni uri, ki sta jih darovala g. poslanec Koman in g. ban.

PO VAŠEM OKUSU

in najnovejšem pariškem kroju Vam izgotovi obleko

F. BRECELJ, mod. krojaštvo, Ljubljana Sv. Petra cesta 38 209

Ljubljanska kronika

Ubijalec s šentpeterske ceste izročen sodišču — Nedelja je imela nekaj lepih prireditev — Mir se ni kalil

Ljubljana, 7. avgusta.

Po Ljubljani se je raznesla vest o strašnem zločinu, ki je bil izvršen v soboto zvečer v neki gostilni na Sv. Petra cesti. 29letni delavec France Hočevar, zaposlen pri trdnici Dukič, je zabodel do smrti 30letnega delavca Ivana Zumra. O tej žalostni, ki se je odigrala sredi noči, smo izvedeli nastopne podrobnosti.

Delavec France Hočevar je v soboto vse popoldne popival po raznih ljubljanskih gostilnah in povsod si je privoščil po polici ali četrt vina. Okrog 21. ure se je vračal proti svojemu domu na Vodovodno cesto. Pri železniškem prelazu na Dunajski cesti je pa srečal svojo gospodinjko Dorotejo Rakovčev in delavko Frančiško Kolarjevo. Zapletel se je z njima v pogovor in slednji ju je pregovoril, da sta šli z njim nazaj v mesto na polje vina.

Zavili so v vinotoč na Sv. Petra cesti, kjer je Hočevar naročil liter vina, ki ga je trojica izpila. Hočevar je tam začel prepevati, ker pa to v lokalu ni dovoljeno, je Kolarjevi in Rakovčevi predlagal, da bi šli kam drugam. Ženski sta se dala pregovoriti in vsi trije so odšli skupaj z nekim Marinkovičem, ki se jim je pridružil z ženo vred, v drugo gostilno.

Hočevar je spet naročil vina in kmalu je bila njegova družba prav dobre volje. Na drugem koncu sobe pri sosedni mizi je bila zbrana večja družba, okrog 10 oseb, med njimi tudi 3-letni delavec Ivan Zumer z ženo. Tudi ti so bili dobre volje in so glasno prepevali. Hočevar, ki je za pete vedno navdušen, se je pridružil zboru, tedaj se je pa baje pri sosedni mizi nekdo oglašal, da naj molči.

Užaljen je Hočevar utihnil, nato je polglasno pel zase. Tedaj je — tako pripoveduje Kolarjeva in Rakovčeva — Zumerova žena nekaj prišepnila svojemu možu na uho. V naslednjem hipu je ta vstal, stopil h Kočevju in ga opazil z nekim predmetom tako močno po nosu, da se mu je takoj vili kri in je padel s stola.

Hočevar se je pobral, tedaj so pa planili drugi s stoli naeden in ga začeli obdelovati. V divji jezi je segel v žep, potegnil nož in začel mahati okrog sebe. Naskočil je Zumer, ki mu je bil najbližji in ga je sunil dvakrat z nožem v prsi. En sunek je zadell nesrečnega delavca naravnost v srce. Zumer je napravil še par korakov, nato se je pa pri vratih gostilne zgrudil in padel prepadi svoji ženi naravnost v naročje. Vsi ostali gostje so se prestrašeni razbežali. Raničenco so takoj ponudili vode, vsrknil je še dva, tri požirke, nato pa je spet omahnil in izdihnil v naročju žene.

Tako se glasi izpoved Kolarjeve in Rakovčeve, ki zatrjuje, da je bil Hočevar napaden in da sta videli, kako so opletali s stoli po njem. Ko je Hočevar potegnil iz žepa nož, sta zbežali. Po drugi verziji se je pa dogodek odigral takole: Med petjem je Zumer za hip odšel iz gostilne, tedaj pa je začel Hočevar nadlegovati Zumerovo ženo in ji je prav ljubeznivo dvoril. Bil je tudi precej nadležen in ko se je Zumer vrnil v gostilno, mu je žena to povedala. Zumer je stopil h Hočevarju, ga narahnil in mu prisolil zaščito. Hočevar je padel, se takoj pobral, zagrabil za stol in opazil Zumerja. Vsi gostje so v paničnem strahu zbežali iz gostilne, samo mesarski pomočnik France Boncelj je skočil h Hočevarju in mu potegnil stol iz rok. Preprečiti pa ni mogel, da je Hočevar potegnil nož in Zumeru zaklal.

Takoj po krvavih zločinu se je pojavil v gostilni stražnik Danijel Kos, ki je Hočevarja aretirat in odvedel na stražnico. Tudi je Hočevar dejanje priznal. Skesan pa trdi, da ni imel namena pretepati ee, še manj pa koga ubiti.

O dogodku je bila takoj obveščena tudi reševalna postaja, vendar so se reševalci vrnili, ker je bil Zumer že mrtov. Na kraj tragičnega dogodka je nato prišel policijski zdravnik dr. Avramovič, na čigar odredbo so mrtvega Zumerja prepele v mrtvašnico.

Danes dopoldne je policija zasliševanje nadaljevala in ga zaključila. Hočevar je bil izročen državnemu pravdnstvu. Pokojni Zumer je bil znan kot mirna in trezna delavec in je njegova tragična smrt vzbudila splošno soobčje, zlasti pa vsi sočustvovali s hudo prizadeto njegovo ženo, s katero je bil poročen šele 10 mesecev.

Današnja nedelja je v primeri s prejšnjo glede vremena zelo zaostala. Še jutraj je bilo mogoče pooblačeno, pozneje je pa severni predni oblaki in je popolnoma zvedrilo. Negotovo vreme je zlasti kopalce zadržalo doma, kljub temu pa je bilo popoldne v kopalščih precej živo. Tudi na Savi in drugod so se skupine razgibale, čeprav se je nebo nekoliko pooblačilo in je zavel hladen veter. Al okrog 18. se je vreme spet popravilo, da je nedelja bila srečno zaključena.

V Ljubljani sami in v okolici je bilo več prireditev. Posebej poročamo o uspehih nastopih Sokola in v štepanji vasi, na Boršnikovem trgu je pa Dvorska knjižnica priredila »Rajanje pod lipo«. Prireditve se je pričela ob 17. in je privabila na Boršnikov trg, kjer je pridno sviral viška godba, mnogo občinstva, zlasti se je pa pričel zabavni prostor polni zvečer. Na sporedu je bil ples, šaljive točke itd. Upamo, da se je prireditve končala v zadovoljstvo prirediteljev, ki so dočeli čisti dobiček za nabavo novih in za vezavo starih knjig. Veselica se je vršila pod pokroviteljstvom g. župana dr. Dinka Puca. Drugače je potekel dan v Ljubljani brez novih senzacij, izostale so celo običajne nezgode.

Pri »Levu« so danes zborovali naši veterinarji. Občni zbor je pričel ob pol 11. dopoldne, trajal pa je zelo dolgo, ker se je živahno razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, zlasti o vprašanju veterinarske zakonodaje. Občni zbor je imel nalogo, pripraviti gradivo in smernice za vsedravnji kongres veterinarjev, ki se bo v kratkem vršil.

Klanju ni kraja

Ptuj, 7. avgusta.

V petek okoli 9. ure zvečer se je vračal kmetski fant Jakob Cafuta iz Dražencev v družbi Ivane Golobove, katero je spremljal iz Ptuja domov v Sodince. Prišedši do križpota na Turnišah v bližini gostilne »Stuha vejca« je opazil, da gre pred njim skupina fantov. To so bili Letič Jakob in Janez ter njuna sestra iz Pobrežja in Lesjak Franc iz Lancove vasi. Vračali so se iz nekega vinotoča na Turnišah pri Ptuj. Ko sta prišla Cafuta in Golobova v njihovo bližino, je Jakob Letič na lepem napadel Cafuto z velikim nožem, baje z bajonetom, ter mu zadal udarec v levo stran pod sencem, nakar je še potegnil z rezilom po licu navzdol in mu ranil še levico. Cafuta je ves v krvi obležal v občestnem jarku, a družba ga je še prenesla na bližnji travnik. Ob kritičnem času sta prišla na kraj napada tudi fanta Valentin Verhovšek in Franc Vagan, ki sta se vrata iz Dražencev. Verhovšek je vprašal Letiča, zakaj napada ljudi. Letič je postal spet togoten in je Verhovška sunil tako močno, da je padel po tleh, nakar ga je zabodel z nožem v glavo in sunil v prsi, v bližino srca. O napadu je bila obveščena reševalna postaja v Ptuj, ki se je takoj podala po ranjenca. Dočim se je Verhovšek pustil marno obvezati in odpeljati v bolnico, se je Cafuta branil prevoza in je krvavec pobegnil. Reševalci, ki so Verhovška odpeljali v bolnico, so v Ptuj vzele na avto orožnike ter se ponovno vrnili na kraj napada. Zdaj se je Cafuta, ki so ga bili medtem prenesli v bližnjo hišo, le udal in se pustil prepejati v bolnico. Ptujski samaritanji pa so sami bili v življenjski nevarnosti, ker so v bližini streljali neki fantje. Kdo je to bil, bo dognala preiskava.

Naši reševalci vrsto v ptujskem okraju res težavno nalogo, ko morajo večkrat poneti med pijane tolpe po ranjenca, pri tem jih pa zlikovci v varstvu teme še napadajo. Kako se bo zaježilo divjaško prostštvo, kako naj se preprečijo številni pokoli? Orožniki so do sedaj odvedli v zapore Jakoba in Janeza Letiča ter Franca Lesjaka.

Isti večer okrog 10. ure se je primeril še bolj žalosten dogodek. Neke posetnica s Pobrežja je šla v gostilno iskat svojega moža. Gostilničarja je to razburilo, češ, da mu odganja goste; prišel in vrvel jo je skozi vrata na dvorišče, pri čemer je dobila ženica več prask po životu. Ni pa še bila dobro doma, ko je še prihital za njo njen mož Franc, ki je pograbil kuhinjski nož in jo zabodel v desno stran prsi. Otroci so komaj rešili mater pred podivjanjem možem, sicer bi se bilo zgodilo še kaj hujšega. Reševalna postaja iz Ptuja je hudo ranjeno ženo pripeljala v bolnico, kjer ji je nudil takojšnjo pomoč sekundarji g. dr. Martinec. Tudi s to žalostno zadevo bo imelo opraviti ptujsko sodišče.

Vlomilci so odnesli pohištvo

Zagreb, 7. avgusta.

Prav neobičajen vlom je bil izvršen te dni pri Zagrebu. Trgovce s čevlji Frano Novak ima hišo v šestinskem dolu, v katero so vlomili neznanjci tatovi in odnesli skozi okno, ki so ga razbili, vse pohištvo: postelje, otomane, mize in stole, poleg tega pa še več oblek in mnogo perila. Ker okno, skozi katero so po trgovčevi trditvi izlekli vlomilci pohištvo, ni baš veliko, je prava uganka, kako so neprimerno izvršili svoj posel. Policija je uvedla preiskavo.

Pravilni so, da je bila njihova igra sila ostra in v športni rubriki nekega dnevnika so pisali o eni izmed tekem, da to vobče ni bila nobena tekma, marveč sodni dan. Nekje drugje so spet pisali o tekmi »Höchstädt«: »Ringelsheim«, da je igra spominjala na boje pred Verdunom.

V jesenski sezoni so se zeleno-vijnevi Höchstädtci izkazali z naslednjimi uspehi: Polomili so 28 parov nog. 49 reber, izvinili in zlomili 13 parov rok, razbili 52 nosov in 16 lopatic, povzročili 19 notranjih poškodb. 32 bre v trebuh, zvezanih s stalno nesposobnostjo nasprotnika, in izbili 4 ducate zob. Če upoštevamo še dejstvo, da so v jesen-

Jaroslav Hašek:

Nogomet na Bavarskem

Med bavarskima mestoma Tillingenom in Höchstädtom ob Donavi vlada smrtno sovraštvo. V srednjem veku so Tillinžani s svojimi čolni, polnimi najemnikov in bogato založenimi s streljivom, večkrat odrinili proti Höchstädtu, ki je po takih obiskih nekačkrat gorrel. Zgodilo pa se je tudi, da so časih Höchstädtci poglajali Tillinžane za kakih 40 km nazaj in 10 km dolgi drevo-red, ki se vleče od Höchstädtta proti Tillingenju, se še zdaj imenuje »Pri obešenih Tillinžanih«.

V tem pogledu sta se obe mesti razlikovali med seboj, kakaj Tillinžani so svoje höchstädtške sosedo utapljali v Donavi ko mlade mačke in ko je nekoč eden izmed höchstädtških občinskih svetovalcev padel Tillinžanom v roke, so ga razčetrverili. Eno četrtno njegovega trupla je tekač odnesel v Höchstädt, kjer so slednjega pribili na mestna vrata, čeprav je protestiral in se skliceval na svojo poslansko nedotakljivost.

Tako se je vse to nadaljevalo, dokler niso vzeli mestoma privilegijev, ki sta jih imeli v pogledu podobnih iger in

zabav. Novi čas je omilil grozovitost takih ekspedicij in jih omejil na pretepe v krčmi »Pri angelu varuhu«. Ta krčma je bila 20 km oddaljena od Höchstädtta in prav toliko od Tillingena. Bila je tako rekoč meja med obema sovražnima področjema.

Tja so se vsako nedeljo in vsak praznik hodili pretepati. Fantje so prišli peš, nazaj pa so jih v obeh smereh odpeljali z vozovi, glave so imeli razbite in rebra polomljena, toda sila zadovoljni so bili, ker se je vse spet enkrat tako lepo končalo.

Obe stranki sta poizkušali ohraniti svojemu mestu vodilno vlogo v stoletnih bojih in nista bili v bitkah pri »Angelu varuhu« prav nič neizprosnejši, kakor takrat, ko so Tillinžani z lestvami in smolnatimi plamenicami naskakovali obzidje Höchstädtta, katerega branilci so jih s svoje strani odbijali s stofuntskimi cepci in jih metali v mestni jarek.

Takisto neizprosno je bil boj, ko so Tillinžani z ovnom razbili mestna vrata in so jih Höchstädtci polili z gorečo smolo.

Nobena stranka ni postala končno veljavno zmagovalka, dokler ni okrožna razdelitev slednjic izročila Höchstädtce Tillinžanom. Höchstädtsko okrožje je bilo ukinjeno in priključeno tillinškemu. V Tillingenju je bilo okrajno glavarstvo in sodišče, kamor so morali iz Höchstädtta pošiljati akte in zločince, ki so jih potem v Tillingenju sila strogo sodili. Höchstädtci so morali hoditi v Tillingen na nabor in v vsaki uradni zadevi so imenovali najprej Tillingen, potem šele Höchstädt. Tako so bili torej Höchstädtci v vsakem pogledu ponižani in razžaljeni. In ko so neko nedeljo pri »Angelu varuhu« Tillinžane pošteno nabunkali, se je naslednje nedeljo tam zbralo toliko orožnikov iz Tillingena, da tega pri najboljši volji niso mogli ponoviti.

Od takrat so le še po naključju trčili skupaj in tedaj so zmerom Höchstädtci podlegli premoči, kakaj okoli in okoli so jih obdajali sovražni valovi. Tisti, ki so prihajali od voljakov, so zatrjevali, da se pod danimi pogoji nikakor ni moči pretepati, zaradi česar so jih imeli ostali za strahopetce. Že je bilo videti, da ne bo Höchstädt nikoli več nadkrilil svojega tekmeča, ko je moderni čas mahoma prinesel v južno

Nemčijo nogomet.

Kaj je mogel izpočetka klub »Tillingen« napraviti proti höchstädtskemu moštvu?

Smožnosti napadalcev »Höchstädtta« so bile občasno vredne. S prav tako silo so se podili za žogo, kakor so njihovi predniki podili Tillinžane iz pred mestnih vrat. Žogo so s tako neubranljivo močjo brcali v sovražna vrata, kakor so časih höchstädtške gorjaje in samostreli razbijali vrata mesta Tillingen.

Skupna igra vseh od kluba »Höchstädt«, napadalcev, branilcev in križcev, je predrla živo steno pred sovražnim golom in nekoč se je celo zgodilo, da so brnili v vrata »Mannheimerjeve« žogo vred tudi svojega lastnega beka, ne da bi do danes kdo vedel, kako je le en primer.

Njihovi strelji so bili strašni. Žoga, izstreljena v nasprotnikova vrata, je vrgla vratarja v stran, pretrgala mrežo, odtrgala uho gledalca, ki je stal za vrati, ubila psa, ki je letal za igriščem in odbila nekemu pasantu obe nogi. To je le en primer.

Drugi primer: Pri tekmi »Höchstädt« proti »Ingolstadt« je zahteval oster

strel v ingolstadtska vrata dve žrtvi hkratu.

Vratar in žoga sta izpustila svoji duši, tako do so morali igro za dve minuti prekiniti, preden so dobili nadomestilo za vratarja in žogo.

Kadar so se vračali z igrišča, so zmerom lahko ponosno zapeli svojo bojno pesem:

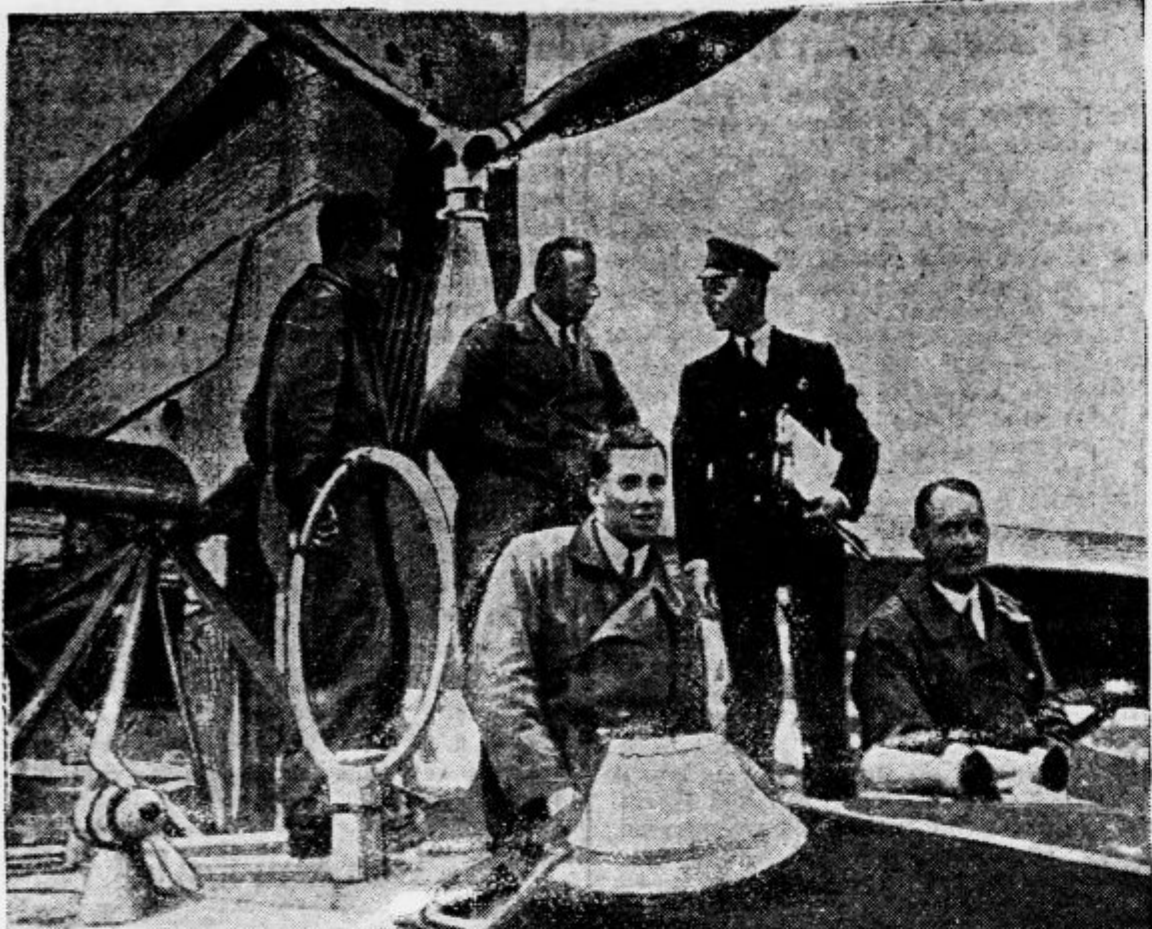
»Mein Mädchen muss mich küsse: Ich bin von Höchstädtklub, Wer kann noch besser schiessen, Als unser Gonauklub? Goalia, goalia, goalia, hurrah!«

Pravili so, da je bila njihova igra sila ostra in v športni rubriki nekega dnevnika so pisali o eni izmed tekem, da to vobče ni bila nobena tekma, marveč sodni dan. Nekje drugje so spet pisali o tekmi »Höchstädt«: »Ringelsheim«, da je igra spominjala na boje pred Verdunom.

V jesenski sezoni so se zeleno-vijnevi Höchstädtci izkazali z naslednjimi uspehi: Polomili so 28 parov nog. 49 reber, izvinili in zlomili 13 parov rok, razbili 52 nosov in 16 lopatic, povzročili 19 notranjih poškodb. 32 bre v trebuh, zvezanih s stalno nesposobnostjo nasprotnika, in izbili 4 ducate zob. Če upoštevamo še dejstvo, da so v jesen-

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Gronau v Ameriki



Prva izvirna slika o Gronauovem prihodu v Montreal (Kanada). Poleg Gronaua (sedel desno spredaj) drugi pilot Roth, stoje od leve proti desni Hack in Albrecht ter carinski oficir

Od kuharice do operne pevke

V Parizu je umrla 57letna Marija Del. a, s pravim imenom Marija Ledant... Kariera te dame je bila kaj nenavadna. V svojih mladih letih je služila za kuharico v restavraciji Meudon nedaleč od Pariza. Nekdo je stopil v restavracijo slikar Baudoin. Slušal je petje, ki je prihajalo iz kuhinje in je vprašal, kdo tako lepo poje. Na njegovo izrecno željo se je prišla pevka predstaviti in je povedala, da živi od kuharice, kar pa je ne ovira, da ne bi od časa do časa dala duška svojemu velikemu veselju in zaokrožila kakšno prijetno pesem.

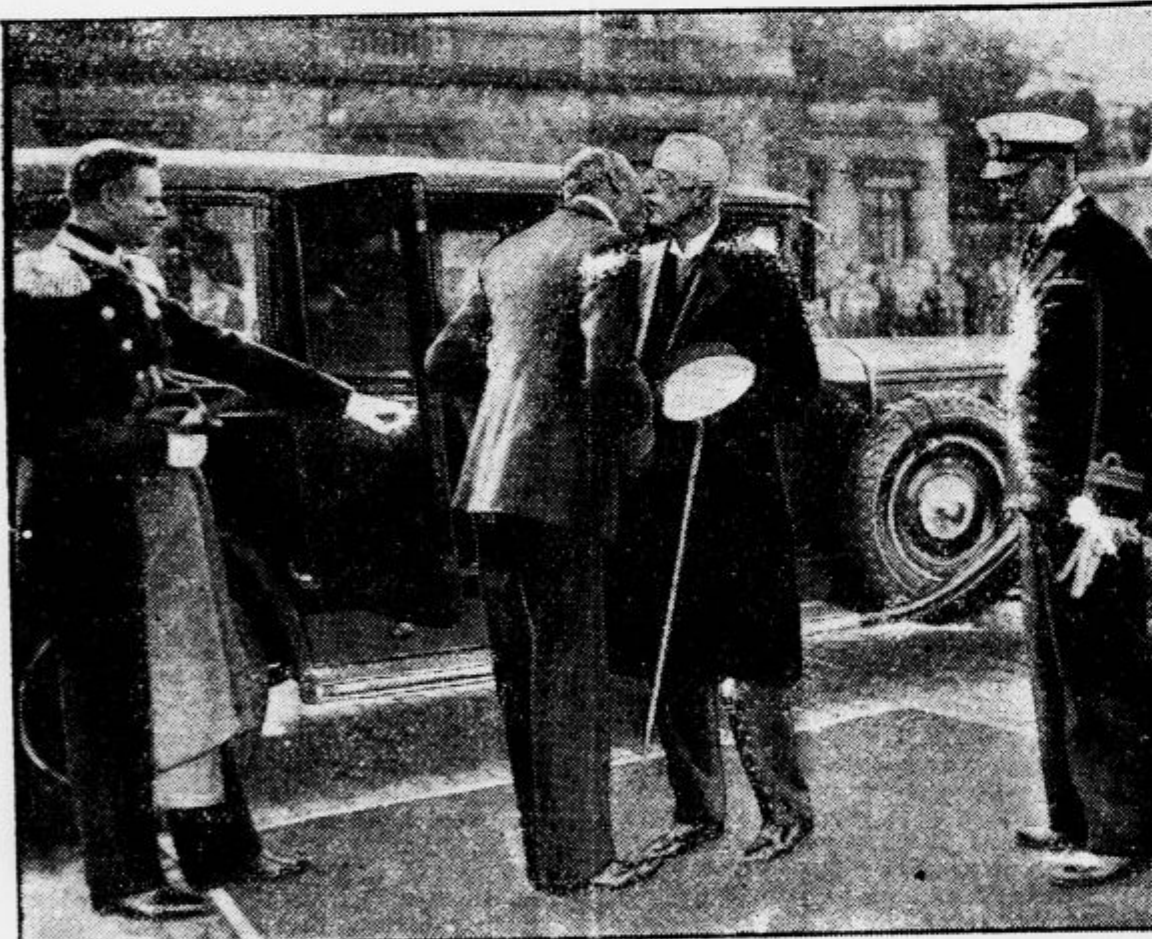
Baudoin je bolj za šalo kakor zares vprašal, če ne bi se hotela izučiti za operno pevko. Menil je, da bo dobil negativen odgovor. Toda Ledantova ni bila strahljiva dekle in se je odrezala, kakor je čutila, da je prav. Rekla je, da rada sprejme slikarjevo ponudbo, če jo da izobraziti za pevko. Baudoin je bil toliko moza, da je držal besedo in je vzel kuharico s seboj v Pariz, kjer jo je dal v uk neki pevski pedagoginji. Tam se je pokazalo, da je Ledantova nenavadno nadarjena za glasbo. Napredovala je tako brzo, da so jo v kratkem angažirali pri Komični operi, kjer je dosegala uspeh za uspehom. Seveda so z njenimi uspehi naraščale tudi njene zahteve v pogledu nagrade. Ampak njena sreča

in njena kariera nista ostali popolni. Nekaj let je blestela kakor kraljica v svoji stroki, potem je začela njena slava temneti in končno je popolnoma ugasnila. Šele ob njeni smrti so začeli v Parizu obnovljati spomine nanjo. Pripovedujejo tudi, da je bila zaradi pozabljenja v zadnjih letih tako potrt, da je večkrat vzdihnila: »Če bi bila vedela, kako trnjeva je pot umetnosti, ne bi bila nikoli stopila nanjo. Dosegla sem res nekaj slave, ampak moji kuhinjski tovarišiči sta namestu slave dobili moza in preživljata na starost brezskrbne dneve v hišici z vrtničkom. Tudi jaz bi morala iti to pot, ne pa stopiti na deske, ki so mi prinesle nekaj veselja in neskočno mero razočaranja in bede...«

Odplačilo na 750 let

Neki sydneyjski hišni lastnik in njegov najemnik sta sklenila čudno pogodbo: lastnik je najemniku prodal hišo za okroglo 220.000 Din, plačevati pa bi mu jo moral s tedenskimi obroki po približno 300 Din, kar pomeni, da bi mu jo izplačal šele po 750 letih. Toda komaj je bil najemnik odplačal nekoliko obrokov, je začel v denarne težave in je zahteval od sodišča, naj mu z ozirom na neke posebne določbe dovoli — plačilni odlog...

Bratski poljub dveh kraljev



Švedski kralj Gustav (desno) poljublja svojega bratranca, danskega kralja Kristjana X. v Kodanju. Desno danski prestolonaslednik Frederic

ski sezoni naskočili 81 vrat in jih je od teh le šest vzdržalo, tedaj vidimo, kako odlično izpričevalo daje ta bilanca njihovi agilni igri.

Organi sovražnih klubov, ki so jim te uspehe zavidali, so nekoč pisali o najboljšem igralcu kluba »Höchstädt«: »Friedmann ima smolo. Nasprotnikom je polomil le dve nogi in s peto ni mogel več doseči vratarjevih kolen.«

Vsi klubi južne Nemčije so jim podlegali in ko so s severa povabili klub »Altona« na prijateljsko igro, se je vrnil domov le vratar z obvezano glavo, zakaj vse svoje tovariše z rezervo vred je moral ostaviti v bolnišnici mesta Höchstädt ob Donavi.

Ali so mogli Tillinžani s svojim klubom rumeno-belih vse to mirno gledati? Klub »Tillingen« ni bil nikakor slabo moštvo, tudi ti so igrali ostro in njihove brce v meča ali v koleno so bile takisto dobre in nevarne, kakor Höchstädtske. Gotovost njihovih sunkov v trebuh je bila prav tako dobra in jo je tilingška publika kvitirala z živahnim odobravanjem... Toda kljub temu so izgubljali igro za igro.

Nekoč pa so se domislili in poklicali trenerja iz Münchna, nekega Angleža, ki se je pisal za Burnsa in ki jih je učil elegantno igrati, uspešno brcati in kom-

binirati, ter jih toliko časa vežbal, da jim je nekega dne dejal:

»Povabite slovito leipziško moštvo!« Storili so to in izgubili 4:2. »Nič zato,« je dejal Burns, »še trije taki pozari, pa se vam ne bo treba nikogar več bati.«

In spet so trenirali elegantno kombinacijsko igro v kateri je vsakdo, ki igra na lastno pest ničla in fanatik in v kateri je skupna igra vse.

Povabili so v goste prvovrstno moštvo »Preussen« in izgubili 2:1. Potem so igrali z znanim moštvom »Mühlhausen 1912«, in sicer neodločno, nakar jim je trener Burns dejal, da bodo težko našli nasprotnika, ki bi jih premagal. Revanžna igra z leipziškim moštvom se je za slednje končala prav pasje. Domoj so prinesli pet golov, med tem ko so v tilingški mreži ostavili enega samega.

Ko so Höchstädtci izvedeli za sijajne uspehe Tillinžanov, so bili vsi zeleni od jeze.

In ko so potem v športnem listu čitali, da rumeno-beli iz Tillingena s svojimi prelepimi nedeljskimi uspehi nimajo v vsej južni Nemčiji nobenega resnega nasprotnika več in da so igrali tako vzorno, da so očarali celo svoje nasprotnike, tedaj jim je bilo pri duši

Poveljnik podmornice »Prométhée« na zatožni klopi

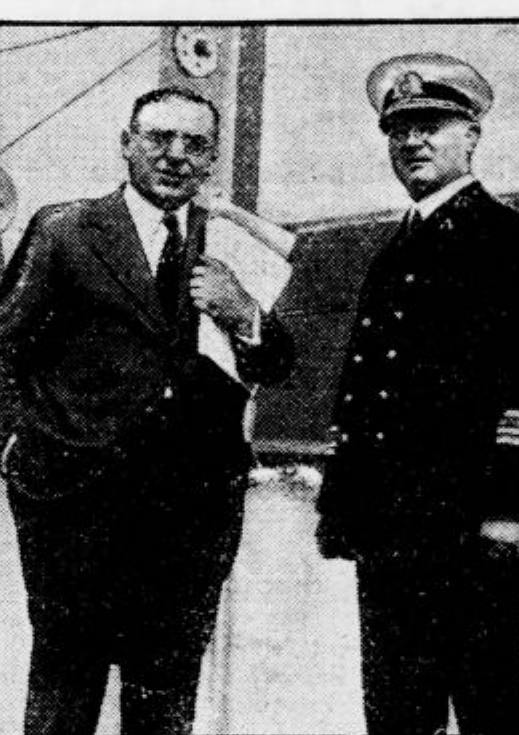
Francoski viceadmiral Do, poveljnik vojnega pristanišča v Cherburgu je sklenil na podlagi ugotovitev, ki mu jih je predložila preiskovalna komisija o katastrofi podmornice »Prométhée« pozvati kapetana Coespele pred sodišče. Vse priče, ki imajo z nesrečo kakršnokoli zvezo, se bodo ponovno zaslile in drama se bo še enkrat rekonstruirala, da ne bo ostalo na njej nič več skrivnostnega nimba, ki jo obdaja še sedaj.

Starostna predsednica Reichstaga?



Ko se bo sestal novi nemški parlament, bo dobil najbrže neobičajno starostno predstvo v osebi 75 letne gospe Klare Zetkin, ene najbolj rdečih žensk v Nemčiji in naslednice Roze Luxemburg

Chicaški župan Čeh Anton Čermak na češkem



Anton Čermak, župan petega največjega mesta na svetu, po pristanku v Bremenu s kapitanom prekomornika »Bremene«. Čermak je na poti v Karlovo var, kjer ostane nekaj dni, nakar bo potoval po evropskih prestolnicah

Štirje milijoni sužnjev

Angleški cerkveni dostojanstveniki so pred kratkim izdali proglas za dokončno odpravo suženjstva. Še danes je na svetu okoli 4 milijone ljudi, ki niso gospodarji sebe in svoje usode ter jih lastniki lahko prodajo iz rok v roke. Društvo narodov si je prizadevalo rešiti tudi ta problem. Doslej so ostala vsa zadevna prizadevanja zaman. Največ sužnjev živi v Afriki, a tudi v Južni Ameriki, v Avstraliji in v nekaterih predelih Azije cvete še ta sramota civiliziranega človeštva.

Mrtve živali so zanimivejše

Znani nemški krotilec levov kapitan Schneider pripoveduje iz svojih spominov na doživljanje v zooloških vrtovih, da so v Lipskem l. 1913. ustrelili šest ubežnih levov in jih razstavili v tamošnjem zoološkem vrtu. Ta dan je prinesel za 1000 mark večji inkaso nego drugi dnevi. Nekaj podobnega se je zgodilo v pariškem zooju. Tam je policija ustrelila ubežlega leoparda in ko so ga razstavili, je imel zoo ne pričakovano obisk, dasi se za živo žival ljudje sicer niso dosti zmenili.

Spominjate se slepih!

prav tako, ko njihovim prednikom takrat, ko so nekoč Tillinžani zavzeli Höchstädt in ga izropali.

V največjo jezo pa so jih spravili stavki, kakor n. pr.: »Besen naskok na leipziška vrata.« — »Prekrasna igra desnega krila.« itd.

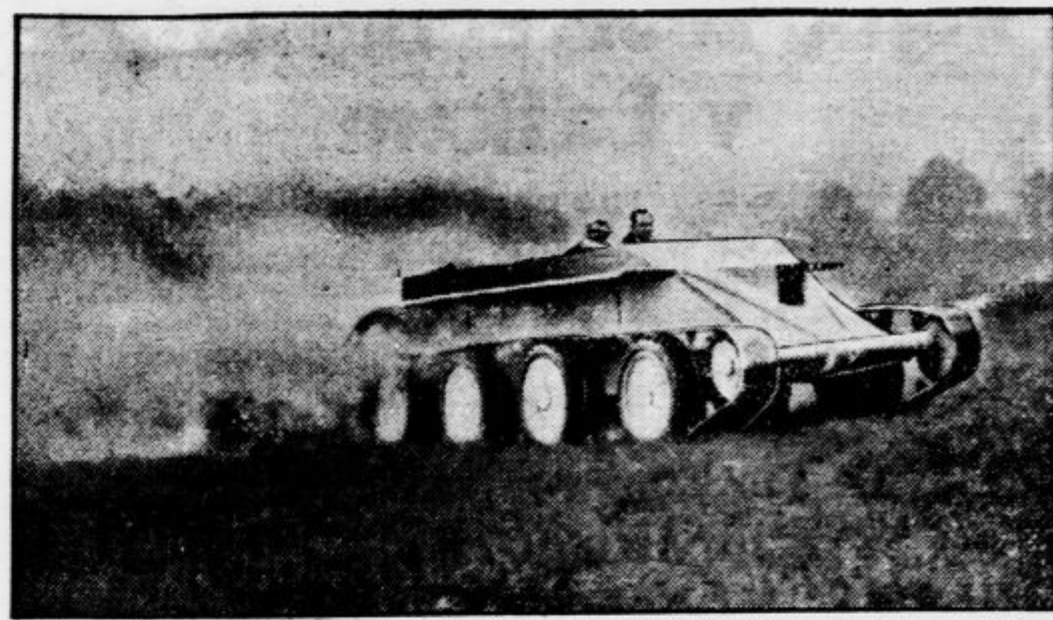
»Rad bi mu pokazal prekrasno igro.« je ves pobit govoril Tomaž od forwarda, »tako bi mu jo pokazal, da ne bi nikoli več igral nogometa, kvečjemu v nebesih s svetim Petrom, pa še tisto na en sam gol.«

Vsi so sedeli v klubski sobi in za trenutek utihnili. Vsi so pričakovali, kdaj se bo kdo oglašil, razčistil situacijo in vsem odvabil kamen od srca.

Ta mož je bil klubov tajnik. »Priredimo z njimi prijateljsko igro, je dejal,« je na ta način jih bomo zvalili sem. Zato imamo vendar lokalne liste. Revanžne tekme itak ne bomo igrali več, zakaj tilingško moštvo bo pri nas igralo svojo poslednjo igro. Kdor ne bo pobil vsaj enega igralca, bo izključen iz kluba in če je kje v službi, bomo vplivali na njegovega delodajalca, da ga bo odpustil. Mimo tega ga bomo privežali na mrežo in vsi gledalci bodo pri treningu preizkušali na njem enajstmetrovko.

Lokalno časopisje je bilo takoj na

V znamenju razorožitve...



Najnovejši ameriški tank, ki prevale 80 km na uro. Perspektive za bodočo vojno so torej sijajne

Letoviščarski obrazi

Prav nobenega slavnega in starodavnega imena nima kraj, ki je zadnje čase precej obiskovan od letoviščarjev od blizu in daleč. Nima niti najbolj primitivnih komfortnih naprav, ki jih doma med letom z nevoljo pogrešaš, zato pa ima božanski mir, prekrasno okolico, toplo reko in kar je tudi njegova glavna dobrota: pokrajina je sredi vinskih gor, založena pa je tudi z drugimi kulinaricnimi dobrotami. Pod trsom pa je bivanje prijetno.

Kraja pa ne bom imenoval. Nalašč ne.

Naše letovišče je do konca maja domala neokrunjeno. Oživi šele s prvimi gosti. Takrat se založe trgovine z luksuznimi potrebščinami: zobnimi krtačkami, toaletnim milom in praškom za bele čevlje; gostilne pa s sodo bikarbovo. Od takrat zahupa po enkrat dnevno v tišino majhen, smešno majhen avtobus.

Za veličino našega prometnega sredstva naj govori kar naš mali sopotnik Tinček, najmlajši letoviščar. Okrog 11. dopoldne je spet pribrenčal »bus«, Tini pa k nam ves prevezet:

»Stilček, plosim dimaleček!...
»Zakaj pa, fantek?« ga pobaram.
»Stic, več, bom sladoleda tupa (reci: kupu) in kaže z drobnim prstkom na — avtobus... Fantček se je v tistem hipu domislil na sladoleaderski voz iz »velikega sveta«.

Dolgo se nisem domislil, kje sem že videl sličnega, zajetnega gospoda z ogromnimi mustačami, kakor jih ima eden izmed naših soletoviščarjev. Pa vem: videl sem ga v listih in je na las podoben gospodu Hindenburgu, vrhovnemu šefu Nemčije iz Berlina. Zaradi dolgih brk se ga je takoj prijel ime: Brkonja — namreč našega soletoviščarja in ne njegovega dvojnika gospoda Hindenburga; toliko v pojasnilo, ker nočem mednarodnih konfliktov.

Gospod Brkonja pa je kempelje! Sicer je mož že v čestitih letih, ampak je velik prijatelj nežnega spola. Naj povem, kako pravijo kavalirjem te vrste tukaj?

Uganite samil! Babje k? Vas že kar slišim, ko ponavljate ta nebedni izraz iz dnevnega slovarja. E, pa ste se urezali, močno urezali. Zakaj — mi tu smo fini. Res, zelo fini. Gospa gostilničarka, sodnikova soproga, žena čevljarskega mojstra, zakonska družica notarja in druge, vse so pri nas le milostive in samo dame. In ker se gospod Brkonja vrti okrog dam, je njegov titel: damar Brkonja!

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

Jože Zupančič:

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnega »Franz Josefovca« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelj klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovane »Franz Josefovce« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefovca« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

sko ozemlje.

Ko je gospod grof tillinški prišel, se mu v resnici ni nič zgodilo. Pošteno so razpravljali z njim o vseh spornih vprašanjih, pri čemer pa se je gospod grof vendarle tako razburil, da ga niso mogli pomiriti in so ga morali obestiti. Tako je visel med nebom in zemljo in držal v roki varstveno pismo.

V nekem drugem članku, s katerim je hotel urednik »Jutranjega lista« v Höchstädtu Tillinžane končno veljavno premamiti, je bilo moči čitati naslednje stavke: »Ko bo »Tillingen« stopil na igrišče »Höchstädt«, bo to višek pomladne sezone in hkratu manifestacija bratskih odnosov med obema mestoma. Preteklost je pozabljena. Zeleno-višnjevi bodo rumeno-belim podali roko in jo pritisnili na svoje srce. Kakor je uredništvo izvedelo, bo drugi teden odposlan tajnik našega kluba v Tillingen, da se pomeni o vseh podrobnostih, ki prihajajo v poštev pri predstoeči tekmi. Poleg tega mu je tudi po-verjeno, naj sosedom sporoči, da ne bo »Tillingenu« pripravilo lepega sprejema le moštvo »Höchstädt«, marveč vsa športna javnost, ki se »Tillingena« in njegove igre odkrito veseli in verli, da bosta obe moštvi dali najboljši, kar moreta, in igrali igro, vredno njunih

Sportna nedelja

Petrinovičev pokal roma v Ljubljano

V seniorskem plavanju si je priboril državno prvenstvo splitski Jadran, Ilirija je tretja, Primorje pa šesto — Jug državni prvak v seniorskem waterpolu — Ilirija sigurni favorit za Petrinovičev pokal

V soboto so se pričela v Splitu plavalna tekmovanja za državno prvenstvo, katerih sta se udeležila tudi Ilirija in Primorje. Ilirija si je nadelo nalogo, da si po lepem uspehu, ki ga je dosegla na juniorskem prvenstvu v Ljubljani, pribori za letos Petrinovičev pokal.

Ker je bilo prijavljenih mnogo plavalcev in plavavčev v vseh disciplinah, so se v soboto ves dan vršila izločilna tekmovanja, ki so dala naslednje rezultate:

Seniorski 1500 m: I. skupina: 1. Bulat (Beograd) 22.59.2, 2. Jesih (Ilirija) 23.12.9, 3. Roje (Jadran) 24.41.2 (skupina: Duvnjak (Jug) 23.40, 2. Panjkovič (Viktorija) 24.30, 3. Bradarčič (Jug) 25.16.5, Ilirijan Otruba je na 250 m odstopil. III. skupina: 1. Bibica (Jug) 22.32.4 (bolje od rekorda), 2. Bonačič (Jadran) 23.25.8.

Seniorske 400 m: Ta točka se ni vršila, ker se je javilo samo osem plavalcev.

Seniorski 200 m prvo: I. skupina: 1. Lukačič (KSU) 3.14.8, 2. Fabris (Jug) 3.23.5, 3. Nikolajević (Beograd) 3.26.3, 4. Sekereš (Jadran) 3.50.8, II. skupina: 1. Birinša (Jadran) 3.12.6, 2. Kirbos (Primorje) 3.19.4, 3. Ferčec (Gradjanski) 3.21.6, 4. Strmac (Concor.) 3.22.2, III. skupina: 1. Grkinčič (Viktorija) 3.12.8, 2. Midžor (Jadran) 3.15.5, 3. Sever (Ilirija) 3.19.8.

Seniorske 100 m hrbtno: I. skupina: 1. Slovinčič (Jadran) 1.41.1, 2. Godina (Jadran) 1.50.8, 3. Sever (Ilirija) 1.57.8, Prekuh (Primorje) je bila diskvalificirana. II. skupina: 1. Wimmer (Viktorija) 1.32.3, 2. Kaliterna (Jadran) 1.43.8, 3. Zupan (Viktorija) 1.44.8, III. skupina: 1. Lampret (Ilirija) 1.35.6, 2. Bulat (Beograd) 1.36.8, 3. Medanič (Viktorija) 1.45.6.

Seniorski 100 m prosto: I. skupina: 1. Wilfan (Primorje) 1.06.1, 2. Bulat (Beograd)

1.06.9, 3. Golob (Viktorija) 1.08.6, 4. Durman (Beograd) 1.10.2, II. skupina: 1. Senjanovič (Jadran) 1.02.4, 2. Mini (Viktorija) 1.05.2, 3. Marovič (Jadran) 1.05.6, 4. Frič (Ilirija) 1.07.7, III. skupina: 1. Bratnovič (Jadran) 1.04.8, 2. Matkovič (Viktorija) 1.07.6, 3. Crnkovič (Conc.) 1.08.5, IV. skupina: 1. Matič (Jug) 1.02.8, 2. Suljič (Conc.) 1.06.9, 3. Lavrenčič (Ilirija) 1.10.3, 4. Biker (Beograd) 1.13.5, Frič (Ilirija) je izpadel.

Seniorske 4 krat 100 m prosto: je odpadlo in se je v nedeljo vršil takoj finale.

Seniorski 3 krat 100 m mešano: I. skupina: 1. Viktorija I. 3.51.4, 2. Ilirija I. 3.58.2, 3. Jadran II. 3.59.7, 4. Concordia 4.06.4, II. skupina: 1. Jug I. 3.49.5, 2. Viktorija II. 3.58.9, 3. Beograd 4.12, III. skupina: 1. Jadran I. 3.50.7, 2. Jug II. 4.12, 3. Ilirija II. 4.15.

Waterpolo: Viktorija : Primorje 4 : 0 par forfait.

Seniorski 400 m prosto: Senjanovič (Jadran) 5.21.8, Mini (Viktorija) 5.23.3, Bulat (Beograd) 5.33.5, Bonačič (Jadran) 5.38.9, Jesih (Ilirija) 5.44.6, Durman (Beograd) 5.55.4, Panjkovič (Viktorija), Zirovnik (Ilirija) 5.57.3, Suljič (Conc.) 6.02.1, Bradarčič (Jug) 6.19, Biker (Beograd) 6.19.9, Divjak (Ilirija) 7.10.4.

Seniorske 100 m prosto: Lampret (Ilirija) 1.17.4, Bulat (Beograd) 1.18.2, Roje (Jadran) 1.19.5, Medanič (Viktorija) 1.21.8, Ivančič (Jadran) 1.24.7, Zupan (Viktorija) 1.25, Wimmer (Viktorija) 1.25.5, Godina (Jadran) 1.25.8, Slovinčič (Jadran) 1.28.

Seniorski 100 m hrbtno: Wilfan (Primorje) 1.15.8, Gazzari (Jadran) 1.18.2, Marčeta (Viktorija) 1.18.2, Senjanovič (Jadran) 1.19.5, Zirovnik (Ilirija) 1.20.8, Duvnjak (Jug) 1.22.5, Mini (Viktorija) 1.24.6, Ivič (Jadran) 1.26.4, Tavcar (Ilirija) 1.27.4.

V petek je Viktorija porazila v water-

polu Ilirijo 3 : 1 (2 : 0), Bob : KSU 3 : 0 par forfait.

Končno stanje v seniorskem plavanju

Včeraj v nedeljo so se vršila finalna tekmovanja, ki so prinesla prvenstvo v seniorskih tekmovanjih splitskemu Jadranu.

Končno stanje po točkah v seniorskem plavanju je: 1. Jadran 234 točk, 2. Viktorija 140 točk, 3. Ilirija 56, 4. Jug 41, 5. Beograd 29, 6. Primorje 23.

Stanje v waterpolu: 1. Jug (3 zmage, razmerje golov 20 : 3 (6 točk), 2. Jadran (2 zmagi, en poraz, 14 : 2, 4 točke), 3. Viktorija (1 zmaga, 2 poraza, 1 : 12, 2 točke), 4. Bob (3 porazi, 0 : 21, 0 točke), 5. Ilirija, ki je bila v kvalifikacijski tekmi od Viktorije porazena z 1 : 3.

Stanje v seniorskem plavanju za Petrinovičev pokal: 1. Jadran 39 točk, 2. Viktorija 26 točk, 3. Ilirija 15 točk, 4. Jug, 9 točk, 5. Beograd 6 točk, 6. Primorje 3.

Stanje v waterpolu: 1. Jug 28 točk, 2. Jadran 16, 3. Viktorija 10, 4. Bob 6, 5. Ilirija 4.

Dosedanje stanje (juniorsko, seniorsko plavanje in waterpolo) 1. Jug 76, 2. Jadran 71, 3. in 4. Ilirija in Viktorija 64, 5. Bob 22, Primorje 12.

Ilirija je sigurni favorit za Petrinovičev pokal. Gotovo je, da ji bosta v skokih seniorske in juniorske pripadli obe prvi mesti, kar da 26 točk, in bo Ilirija torej skupaj imela 90 točk, dočim Jadran v najboljšem slučaju zasede dve drugi mesti, kar da 16 točk, torej skupaj 87 točk. Viktorija in Jug ne prideta v skokih v poštver.

odboru, blaginju g. Šetini s pohvalo. Volitve so se proti pričakovanju zavlekle, menda zaradi nepotrebnih osebnostnih zadev. G. Kuret je tekmo razpravljal demisijsko, bil pa je s 27 glasovi proti štirim ponovno izvoljen. Izvoliti je bilo na novo del odbora, ki ima po pravih odstopih, tako da ima LNP sedaj ta odbor:

Predsednik g. Rybář (Primorje), I. podpredsednik g. Stanko (Svoboda), II. podpr. g. dr. Kostl (Pr.), II. tajnik g. Kuret (Hermes), III. tajnik g. Novak (Sparta), III. tajnik g. Brdajc (Ilirija), I. blaginjski g. Šetina (Pr.), II. blaginjski g. Vičič (Sv.); odborniki: g. Zevnik (Sl.), Malovrh (Sv.), Kralj (Sv.), Buljevič (Pr.), inž. Debelak (Pr.), Dorčec (Slovan), Vospemnik (Sparta), inž. Kuljiš (Pr.), Friedl (Grafika), Pevalek (Ilirija), Družovica (Pr.), Logar (Jadran); g. Simonič (Sv.) kot arhivar. Pri volitvah je bilo oddanih 10 praznih glasovnic. — Nadzorstveni odbor tvorijo: gg. A. Zajc, dr. Dougan, Babšek.

Nato sta bili izvoljeni dve komisiji, ki naj se sporazumeta glede raznih predlogov za odigravanje podsaveznega prvenstva. Tozadevne predloge so poslali: Svoboda (Ljubljana), Hermes in grupa mariborskih klubov. Predlagatelji so se sporazumeli za kompromisno formulo, po kateri bodo za prihodnjo sezono klubi razdeljeni tako:

Vsi klubi na teritoriji LNP se razdelijo v dva razreda. V podsavezni prvi razred, ki je enoten za vse ozemlje, pridejo: Ilirija, Primorje, Svoboda, Maribor, Železnikar, Rapid, Čakovčiči SK in zmagovalec v eliminatorski tekmi med ljubljanskimi prvakom (Slovanom) in prvim klubom iz Celja (Atletiki ali Celje).

Drugi razred se porazdeli na okrožja: Ljubljana a): Slovan (če izpade), Grafika, Hermes, Jadran, Korotan; Ljubljana b): Sparta, Reka, Disk, Svoboda (Vič), Domžale, Svoboda (Zalog); Maribor-Čakovec: Svoboda Pustakovečič, Mura in ev. drugi klubi, ki bi se prijavili iz tega okrožja; Celje: Celje, Atletiki (če eden izmed teh dveh ne prodre v I. razr.) Olimp, Šostanj in ev. drugi klubi; Trbovlje: Amater, Trbovlje, Rečje, Dobrna, Hrastnik, Rudar, Zagorje (če se to število poveča se okrožje razdeli na dva dela); Notranjska-Dolenjska: Elan, Javornik; Gorenjska: Bratstvo, Korotan (Kranj) in ev. drugi klubi.

Zadnje plaširani v I. razredu avtomatično izpade in gre v II. razr. svojega okrožja, zmagovalec v tekmovanjih prvakov iz poednih okrožij 2. razreda pa se avtomatično povzpne v I. razred.

Sklenjeno je bilo nadalje v načelu, da

se organizira pisarna LNP, ki bo kos vedno večjim administrativnim poslom. Stroške zanjo bodo v glavnem nosili ligaški klubi. Na koncu je g. Kralj še kritiziral postopanje JNS s lovenskimi klubi zlasti glede vprašanja delegiranja sodnikov in je žel za svoja temperamentna izvajanja aplavz. Sklenjeno je bilo, da gre na skusščino JNS delegacija LNP, ki naj obrazloži želje in zahteve naših klubov. V to delegacijo so izvoljeni gg. Kuret, Kralj in inž. Debelak.

Predsednik g. Rybář je zaključil zborovanje ob 15.

Maribor-Primorje 2:1 (2:1)

V soboto in nedeljo so se nadaljevale ligaške tekme na vseh frontah. V naši ligi smo imeli na programu tekmi Gradjanski : Viktorija, ki se je vršila že včeraj in ostala neodločena, danes pa je bila v Ljubljani bitka za tretje mesto med Mariborom in Primorjem. S precejšnjo srečo, kot minule nedelje proti Iliriji, je Maribor uspel. Pomačnil se je tako bližje vrhu v tablici ter pustil Primorje in Ilirijo na poslednjih dveh mestih.

Preseneča rezultat Viktorije. Z njim si je okrepila položaj v vrhu in je najbrže že nedosegljiva na prvem mestu. Gradjanski je tudi krepko zasidran na drugem mestu, edino še Maribor bi imel ob najuodnejših in neverjetno srečnih okoliščinah lahko možnost, da ga doseže.

Po najnovejših dogodkih je stanje v naši ligi tako:

Viktorija	6	5	1	0	15:6	11
Gradjanski	5	3	2	0	18:7	8
Maribor	6	3	0	3	12:12	6
Primorje	5	1	1	3	8:13	3
Ilirija	6	0	0	6	6:21	—

Maribor: Koren, Savo, Bertonec, I. Kokot, Kirbiš, Končič - Zolna, Priveršek, Bertonec, Najzar, Zemljič.

Primorje: Mika - Svetič, Hassl - Zemljič, Sočan, Pišek - Erman, Slapar, Jež, Senica, Uršič.

Kakor je Maribor v nedeljo Iliriji pred nosom odvzel obe pikli, tako je tudi Primorju pripravil malo pričakovano presenečenje na njegovih lastnih tleh. Igra je bila živahnejša kot minulo nedeljo, tudi malo prijetnejša za oko; bilo je nekaj sistema v njej, kombinacij in nekaj tehničnosti. Vse skupaj pa ni bilo mnogo vredno, komaj z vidika pasjih dan sprejemljivo. Na žalost je treba ugotoviti, da ubiramo v napredku bolj rakovo pot.

Druga konstatacija: Letošnje ligaške tekme so izgubile v Ljubljani že ves kredit. Malo zaradi pozne sezone — kdo se bo šel na igrišča poč, ko je ob vodi prijetnejše? — malo zaradi slabe forme naših klubov: občinstva je ob tekmah čedalje manj.

Maribor je srečno odnesel obe točki, v tem ima lahko svoje zadoščanje. Edino. Pokazal je malo več kot proti Iliriji, pa ne mnogo. Prvih deset minut je zaplesal po igrišču, takrat je šlo kot v nekdanjih dobrih časih. Potem so se halji razčlenili, stika med njimi in napadom je bilo za dolgo konec. V vodstvo in, po izenačenju, v ponovno vodstvo je prišel z dvema prostima streloma, pred lastnim golom je pa imel od časa do časa, posebej v prvem polčasu, dobro srečo. Spremljala ga je še v drugi polčas. Dobro sta igrala, defenzivno, oba branilca, zlasti Savo. Vratar je bolehal še na poslednjih nedeljske nezgode, to v opravičilo, sicer ni bil nepremagljiva ovira. V haljih je vestno opravljal svojo nalogo Kokot, ki se je kot senca držal Uršiča. V napadu sta bila dva moža: Bertonec kot vodja, malo zaposlen, toda prevdaren, in Zolna na desnem krilu. Ugajal je še Priveršek. Ostalo ni omembe vredno.

Črno - beli so imeli zopet svoj slab dan. V polju so bili dobri, po uvodnih škokih so našli pot v povezanost. Toda igra napada je bila jedna. Že v polju je včasih zaplenjal, v kazenskem prostoru pa celo. Napad od Ježa — vstevši — pa na desno je bil silovit za ak, tudi ponovna rošada Slapar - Erman se ni hotela obnesti. Uršič je bil dobro pokrit, Senica priden, pa nepodvrt. Stranska halfa dobra, posebno Pišek, Sočan pod oblačno formo. V obrambi prav dober Sabla, manj Hassl, zelo dober Mika; ta je rešil par prav težkih stvari.

Maribor je igral prvi polčas proti soncu. Zaradi vročine in pripeke je igra sploh zelo trpela. Začetek pripada Mariboru in Mika ima takoj posel. Potem kot za M. in M. ostane na P. polovici. Koncem 7. m. f. out na 18 m, prost strel izjava Bertonec in pošlje ležerno preko zidu, pod prečko, 1 : 0 za M. Ofenziva gostov traja še par minut, potem se P. osvobodijo in začemja z napadi. Sprva dva neizrabljena kota, v 16. m. starta Jež na golmana izven 5 m, mu izbeže žogo in jo plašira čez črto; Bertonec je za pol koraka prekratek, 1 : 1. Potem je P. stalno v premoči, M. se večinoma brani. Slaba taktika P.: forsira igro v trlju, zanemara krila, posebno desno. Poleg tega povzema polvisoko igro. V 29. m. podaljša Slapar pas z roko, prost strel Savo, Zemljič poda Najzarju, ta polvisoko Zolni, ki iz neposredne bližine z

glavo postavi rezultat 2 : 1 za M. Proti koncu postaja igra lena in mlačna.

V repriži začne M. kar od začetka z zavlačevalno taktiko. Igra je apoketna v znamenju premoči P.; potem se pa razgiblje in odpre. Mika in Koren zapovrstjo srečno branita. P. ima še par šans, pa jih ne izkoristi. Sodnik je sicer pedanten v presoji foulou, vendar nima igre v rokah. Igra je bolj surova in manj zanimiva. V 32. m. izkjuči sodnik Uršiča zaradi nesportne geste. Klubu temu vztraja M. v defenzivi in zavlačivni taktiki, vsi napori P. so zaman. Konec reši igralce in občinstvo že mučnega položaja. — Koti 3 : 2. Sodil je g. Joksimović. Ni ugajal: rok ni piskal, v foulou zelo natančen, pa malo dosleden, tako da se je vthotapila surovost v igro. Zaključili sta jo obe moštvi s sodnikom vred.

Primorje jun. : Korotan 2 : 0 (1 : 0). Predigra k glavni tekmi.

Ostale nogometne tekme

Državno - prvenstvene tekme. Beograd: Za tekmo med Jugoslavijo in BSK je vladalo v Beogradu ogromno zanimanje. Na igrišču se je zbralo skoraj 12.000 gledalcev, ki so prišli tudi v polni meri na svoj račun. »Derby« je bil prav zanimiv. Oba tima sta izvrstno igrala, zlasti pa velja to za BSK. Jugoslavija je veljala kot favorit, proti pričakovanju so pa modri tako odlično zaigrali, da so tekmo odločili v svojo korist. Prvi polčas je ostala tekma neodločena v razmerju 0 : 0, v drugem polčasu je pa BSK zmagal 2 : 1. Oba goia je zabil Marjanović. Pri Jugoslaviji je bil zelo šibek napad, ki ni zabil nobenega gola, kajti gol za Jugoslavijo je bil Radovanovićev avto gol.

V predtekmi je BASK porazil somborsko Slavijo v razmerju 5 : 1. V beograjski grupi je sedaj BSK v vodstvu, dočim je Jugoslavija zaradi tega poraza padla na tretje mesto.

Zagreb: Concordia : Slavija (Ostjek) 8 : 2 (3 : 0).

Osijek: Hašk : Gradjanski (Osijek) 2:1 (0 : 0).

Sarajevo: Sašk : Slavija 3 : 0 (2 : 0).

Kvalifikacijski tekmi.

Celje: SSK Celje : Atletik SK 2 : 2 (0 : 1). Atletiki so prišli v vodstvo v 10. min. prvega polčasa, v 19. min. drugega polčasa pa so zabil drugi gol. SK Celje je zabil svoja gola v 33. in 34. min. Tik pred koncem je Celje zabil še en gol, ki ga pa sodnik Dolinar ni priznal. Maribor: SK Železnikar : SK Rapid 2:1 (0:1). Druga kvalifikacijska tekma. Zmaga Železnikarjev ni bila povsem zaslužena, ker je drugi gol baje padel iz ofsida. Tudi Rapid ni mogel zadovoljiti, zlasti je njegov napad igral zelo slabo. Sodil je g. Mikulčič iz Zagreba.

Juniorske tekme.

Ljubljana: Včeraj se je pričelo prvo kolo juniorskih tekem, ki jih je razpisala SK Ilirija. Rezultati so bili: Hermes : Istra 3 : 0, Morava : Mladika 3 : 1, Ilirija II. : Drava 7 : 1, Svoboda : Jadran se bo odigrala prihodnjo nedeljo, dočim je bila Ilirija I. prosta. Tekme so pokazale prav dober nogomet, po rezultatih sodeč, bodo Hermes, Morava in Ilirija II. igrali prav dobro vlogo v tekmovanjih. Klub, ki so izgubili, izpadejo iz tekmovanja, vendar igrajo tolažilno tekmo. — Prvak tolažilne tekme igra z ostalimi štirimi tekmovalci in v Ilirijo I. po točkah. Mariborska štiri moštva tekmujejo posebej. V splošnem je bilo opaziti, da je kvaliteta juniorskih moštev od lani nekoliko napredovala.

Hazenska tekma z 9 igralkami. Za četrtak 4. t. m. določena poskusna tekma z devetimi igralkami se zaradi nepopolnega vremena ni mogla odigrati in je preložena na danes. Vrši se zvečer ob 18.30 na igrišču Ilirije. V tekmi nastopita z najmočnejšima družinama oba ljubljanska kluba Ilirija in Atena, kar nam jamči za zanimivo in napeto borbo. Povdarjamo tudi, da se vrši tekma po novem osnutku hazenskih pravil. To bo za vse pristabe naše hazene zelo privlačno, ker je zadnja poskusna tekma po teh pravilih nad vse pričakovanje dobro uspeša, publiko pa je navdušila za hazeno, ki je po novih pravilih na mah postala zanimivejša. Tekmo bo vodil savezni sodnik g. Doberlet.

Službene objave LHP. Poskusna tekma z 9 igralkami po novem osnutku pravil se vrši danes. SK Ilirija in TKD Atena se pozivata, da postavita za to tekmo po eno družino 9 igralk, katere morajo biti na igrišču Ilirije s kompletno opremo najkasneje ob 18. Proti igralkam, ki bi brez opravilne izostale, bo podsavez uvedel kazensko postopanje. Na preložitve tekme se opozarja tudi savezni sodnik g. Doberlet.

Venizelos pri Herriotu

Pariz, 7. avgusta. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je po daljšem času, ki ga je porabil v nekem francoskem kopališču, prišel včeraj popoldne v Pariz. Ob 18.30 se je sestel v zunanji ministruv s predsednikom vlade Herriotom, zvečer pa je že odpotoval iz Pariza nazaj v Ateno.

Glavna skupščina LNP

Miren potek skupščine — Nov način prvenstvenega tekmovanja za prihodnjo sezono — Ljubljana v prvenstvu zopet brez točke

Naša najboljšejezna sportna organizacija Ljubljanski nogometni podsavez, je imela svojo redno letno glavno skupščino v dvorani Delavske zbornice, Sklicena je bila malo prezgodaj za osmo uro, zato je prišla v tek šele okoli devete ure.

Ze v soboto zvečer se je vršil v prostorih hotela Metropol informativen sestanek večine delegatov. Na tem sestanku so se predelala važnejša vprašanja, ki so bila na dnevnem redu skupščine, tako je preostala za samo skupščino predvsem naloga, da sprejme denenko in dogovore v formalno obliko sklepov. Na ta način je tudi odpadlo pretirano in dolgočasno debatiranje na skupščini.

Skupščino je otvoril predsednik g. Rybář s pozdravim in uvodnim nagovorom, ki je v njem ugotovil kvantitativni napredek nogometa v Dravski banovini, dočim je moral glede kakovosti tega nogometa izražati negativno oceno. Pozdravil je delegate klubov, ki so se v tolikem številu zbrali na skupščini, za njimi je pozdravil delegata JNS g. dr. Kostiča.

Na predlog g. Rybářa je skupščina stoji pozdravila najvišjega zaščitnika nogom. sporta Nj. Vol. kralja, nakar so bile oddane pozdravne brožavke Nj. Vel. kralju, predsedniku ministrskega sveta in ministra za telesno vzgojo.

Naposled je g. Rybář pozdravil zastopnike tiska, posebno se je zahvalil »Jutru«, ki je radevolje in prostovoljno stavlja LNP na razpolago svojo sportno rubriko za službene objave.

Nato se je izvršila verifikacija poverilnic. Od 34 klubov, kolikor jih LNP sedaj šteje, je bilo zastopanih — večinoma po lastnih delegatih — 32 klubov; dober znak napredujoče konsolidacije razmer v LNP, ki je bil včasih popriše najlujutejših hrb. Izvenljubljanski klubi so se sčasoma zavedli tudi lastnih interesov, ki jim dajejo prednost pred rivalitetami vodilnih, nekdanj takšnih skupin, in tako je vendar našel splošni interes pot na pravi teren skupnih koristi.

Prvih so bili letos v Ljubljani tudi zastopniki klubov s Čakovskega okrožja, ki so bili po zadnji skupščini JNS ločeni od ZNP in priključeni LNP.

Poročila poedinih funkcionarjev so bila predložena delegatom v pregledno sestavljenem tiskanem zvezku na 16 straneh. Zlasti obširno je poročilo II. tajnika g. Kureta, ki v posebnih poglavjih obravnava dogodke v LNP in njegovo usodo tekmo minule poslovne dobe. Poroča o administrativnih agendah, o odnosajih LNP do poedinih klubov in medklubskih odborih, ugotavlja harmonijo v teh odnosajih; poroča nadeje o stikih z JNS, ki so bili najboljše, rahlejši so bili stiki z inozemskimi organizacijami. Poudarja razveseljiv razvoj števila članov LNP. Razmerje z ljubljansko sodniško sekcijo je bilo korektno. Nato govori o uspehih tekmovanja za prvenstvo LNP in omeja, da si je priborila naslov prvaka LNP za tekoče leto Ilirija, na drugo mesto se je plaširalo Primorje, na tretje Maribor. Tri trije klubi se udeležujejo tudi nadaljnjih tekmovanj v ligah za drž. prvenstvo. Razpravlja še o odgoju naraščaja, o poškodbenem fondu, o prireditvenih taksah, ki po novejših odredbah zadenejo tudi sportne prireditve, o finančnih podporah itd.

Za poslovni odbor je napisal poročilo vršilec dolžnosti II. tajnika g. Novak. Obseg predvsem statistične podatke: o številu verificiranih igralcev, ki jih imajo poedini klubi (celokupno 1155 verific. igralcev), pri čemer se niso upoštevali klubi Čakovskega okrožja, nadalje prvenstvene tabele vseh razredov in okrožij in druge podatke.

Isti poročevalec je tudi podal statističen material kazenskega odbora.

Sledijo še poročila podsaveznega kapetana, odbora za delegiranje sodnikov in blaginjskovo poročilo.

S formalne strani so poročila vzorno in pregledno sestavljena in ore avtorjem vse priznanje.

Predlog glede sprejetja poročil brez debate ni imel sreče, vendar se je debata gibala samo v mejah kritike delovanja kaz. odbora. Sprejeto je bilo načelo, naj se v bodoče ne kaznujejo igralci po simpatijah ali glede na termine, posebno pa naj se opusti praksa, da u. o. anulira ali zmanjšuje kazni — po potrebi.

Na predlog preds. reviz. odbora g. A. Zajca je bil sprejet predlog o razrešnici

stroške pokopati, je zagodrnjal blaginjski. »Ta tvoja reč nas je veljala 2 tisoč zlatih mark, to pa samo zato, ker vas je vse skupaj prevzela tista neumna sentimentalnost in ste ga hoteli pokopati kar najsvečaneje.«

Igro pa smo vendarle igrali do konca in vstopnine nam ni bilo treba vrniti, je v opravičilo dejal desni krilec.

Brez dvoma bomo Höchstädte premagali, je svečano izjavil kapetan moštva, »premagali z našimi finimi kombinacijami. Sovražni forward nas prav nič ne moti. Krilo odda sredi, center levemu krilu, teče naprej, prevrne beka in strel v gol. Z igralci ne bomo prišli niti v dotiko. Prostor, po katerem bodo tekali, mora biti povsem prazen, žoga pa sploh nedosegljiva. Žogo bomo imeli samo mi, zanje bo to abstraktna melona. pravilica in nič več. Hipp, hipp, hurrah!«

Tajnik Höchstädte je prišel naslednji teden v Tillingen, toda nič dosti opravka ni imel več, zakaj tekma je bila že gotova stvar. Tilišška »Juturna pošta« je pisala o predstoječi prijateljski igri med »Tillingenom« in »Höchstädtem«, v kateri bo »Tillingen« branil barve svojega mesta in čast svojega kluba. Ne bodo igrali za bokal,

marveč za zmago nad »starim znancom«, za zmago mesta Tillingen nad mestom Höchstädt ob Donavi. Na Höchstädtsko postajo so prihajali polni vlaki Tiližnzanov, ki so predstavljali častno eskorto svojega moštva, ki bo branilo rumeno-bele barve, in ki so čakali trenutka, ko bodo lahko objeli zmagovalec iz Tillingena.

Razen nekaj sovražnih pogledov, s katerimi so sprejeli tajnika »Höchstädte«, se mu ni zgodilo nič hudega in vse je gladko uredil. Prijateljska tekma med obema kluboma je bila določena za naslednjo nedeljo na igrišču »Höchstädte«. Čisti dobiček bo razdeljen med oba kluba.

Potem so po starem klubskem običaju šli v krmo, kjer so na klubove stroške pili do rane zore. Proti jutru so sprejeli še važne sklepe: 1. Sodnik naj bo nepristranski, in sicer iz Nürnberga. Stroške za vožnjo in hrano mu bosta poravnala oba kluba. 2. Ugotovili so, da je praded Höchstädtskega kapetana pri nekem napadu na Tillingen padel pod mečem praded Tilišškega kapetana, razklan od glave do peti, in da je nato praded Höchstädtskega klubskega tajnika slednjega nabodel na sulico.

Pri tej točki so se pogajanja malce

počasi nadaljevala in tajnik »Höchstädte« bi vse najrajši potlačil, ker je opazil, da ga tilišinski kapetan ne

Žena v sodobnem svetu

Pravni položaj zakonske žene v Franciji

Kakor znano, Francozinje se sedaj nimajo nikakršnih političnih pravic. Zbornica je sprejela zakonski predlog o ženski volilni pravici 1. 1919, toda senat ga je takoj odklonil. To se ponavlja vedno znova. Najdoslednejši zagovornik ženske enakopravnosti senator Louis Martin prihaja vedno znova s primernim tozadevnim predlogom, a senat ga vedno znova odklanja. To prav za prav ni nič čudnega, ker Francozke so v bistvu tako konservativni narod kakor malokateri drugi. Francoz vidi v ženski politični enakopravnosti nevarnost za svoje privatno življenje. Tu je sicer francoska žena »skralčica«, toda tako brez pravic kakor malokateri.

Zakonska žena v Franciji ni nikakoli južnična oseba, temveč stoji v vsakem pogledu pod varstvom moža. Ne more razpolagati s svojim imetjem, niti ga upravljati, ne sme imeti lastnega računa v banki, njen podpis je neveljaven. Za vse potrebe privoljenja svojega soproga, ki je obenem njen varuh. Istočasno pa igra v družini zlasti meščanskih krogov glavno vlogo. Njena brezprimerna vztrajnost, njena energija, njena pridnost in njen gospodarski čut povzročajo, da je ona močnejši del družine. Večino manjših podjetij in trgovin vodijo zakonske žene, ki so na delu od jutra do pozne noči, obračunavajo ter pošiljajo svoje može po opravkih, obenem pa oskrbujejo še kuhinjo in stanovanje. Francoska žena se prav na poseben, svojstven način bori za obstanek. Od prvega trenutka, ko bo prišla delati, misli na trenutek, ko bo po 30 letih svojega dela zaprla svojo trgovino, ter se preselila z možem na deželo, kjer bo uživala svoje prihranke. Mož je poleg te žene skoro kot slabik, stoji pred vrati prodajalnice in kadci cigarete, a vendar razpolaga z delovnim uspehom svoje žene. Dnevno se dogaja na stotine primerov, da mož premoženje ali prihranke svoje žene enostavno rekvirira, njo pa prepusti samo sebi, ali da mož trgovino, ki jo je osnovala in vse življenje vodila žena, proda, ne da bi ženo prej o tem obvestil, ter uporabi denar v svoje lastne namene.

Kljub tej brezpravnosti je žena te okoliščine prenašala doslej z neko zadovoljnostjo, kajti kljub vsemu je znala v večini primerov obdržati v družini dejansko nadvlado. Francoz je človek, ki se rad povzroči ženskiemu vplivu pri obitavi svojo ovsenost od svojega ženskega druga. Zavedanje kot nekaj naravnega. To razmerje je hudo opisati, ker je v tem skoro nekaj subtilnega. Zato je razmerje med ženo in možem v Franciji dosti naravno. Iz tega izhaja dejstvo, da se Francoz opira na gospodarsko in državljansko nadvlado, oči so Francozinja zanaša absolutno na svojo erotično privlačnost. Po občuti Francoz kot nekaj povsem normalnega in zdravega. Neki nemški opazovalec francoskega življenja, pravi: »V državi, kakor je Francija, kjer je vsaka ljubezenska zveza sama na sebi legitimost, kjer vlada v narodu samem resnično spoštovanje pred ljubeznijo, pred skupnostjo moža in žene, v tej državi ima že sama zveza med možem in ženo močno državljansko veljavo. Drastično bi se lahko izrazil, da ima Francoz več respekta pred ljubezenskim parom kakor pred državo, kajti par predstavlja človeško občestvo v najčistejši obliki z najlepšimi možnostmi, dočim predstavlja država najbolj nesmiselno izmalichenje te skupnosti ter omogoča tudi posameznim razredom, da se med seboj varujejo.

Vendar pa Francozinji vse to vzvišeno pojmovanje ljubezni malo pomaga, kadar mine njen »charme« za moža, ki jo spriči reakcionarni zakonov lahko naravnost izpota. Zato ona prav dobro ve, kaj se bori za politične pravice: šele z njihovo

dosego bo lahko zahtevala in tudi dosegla večjo enakopravnost v gospodarskem in pravnem pogledu. Nedvomno vse Francozinje pozdravljajo zakonski predlog justičnega ministra René Renoult, ki odpravlja ženinovo odvisnost od moža ter ji priznava iste državljanske pravice kakor možu. Tozadevne določbe iz državljan. zakona od leta 1804. bodo torej šele sedaj razveljavljene. Utemeljil jih je Napoleon z besedami: »Narava sama je napravila žene za naše sužnje.

Prvi ženski hotel (stanovanjska hiša) v Švici. Slavka Glavinčeva popisuje v »Ženskem Pokretu« penzionat za žene v Winterturnu (Zürich). Ker nameravajo sličen dom postaviti tudi naše učiteljice, jih bo morda zanimalo, kako se je zgradila takega doma obnove v Švici. Nekaj energičnih Švicark je sestavilo komite, angažiralo arhitekta in problem zidanja je bil rešen na naslednji način: vsaka bodoča najemnica stanovanja v domu je morala naprej plačati ustrezajočo letno najemnino in s tem je bila zagotovljena potrebna vsota za početek zidanja. Proračun je znašal 400.000 švicarskih frankov, toda je bil ob vzgojivni zgradbi nekoliko preokrožen. Prve stanovanjke so se vselile septembra meseca lanskega leta. Zgradba se nahaja v neposredni bližini železniške postaje in glavne tramvajске proge. Dom je popolnoma modern zid z večjimi in manjšimi balkoni. Ima suterren, prizemlje in 3 nadstropja. V vsej zgradbi je 24 stanovanj, in sicer 5 trišobnih, 4 dvosobnih in 15 enosobnih. V stanovanjih so vse udobnosti: elektrika, plin, centralna kurjava, topla tekoča voda, telefon. Vsaka stanovanjka skrbi sama za čiščenje svojega stanovanja ter plača elektriko, plin in telefonske pogovore izven hiše. Oskrbnica skrbi za snago v poslopju in v splošnem za vsa opravila hišnice ter prejema zato malo plačo in ima brezplačno stanovanje. Hišnik oskrbuje vrh, dvigalo, centralno kurjavo in peči za toplo vodo. Hišnica ima v lastni režijski skupno kuhinjo. Več stanovanjk pa daje prednost lastni kuhinji. Slavka Glavinčeva, ki je posetila ta dom, pravi, da so stanovanjke srečne in zadovoljne ter ne bi menjale svojih stanovanj z drugimi. Hišnica pravi, da je povpraševanje po stanovanjih v domu zelo veliko in da bi takoj lahko napolnila še tri take hotele, če bi jih imeli. Zgradbo upravlja hišni komite z arhitektom, a oskrbnica je edina zveza med komitejem in stanovanjkami. Cene stanovanj so: enosobno stanovanje 950 šv. fr., dvosobno 1200 šv. fr. in trišobno 1600 šv. fr. letno. Brez ozira na stanovske domove bi bile tudi pri nas zelo potrebne stanovanjske hiše s samskimi stanovanji, kajti danes je čim dalje več ljudi, zlasti poklicno zaposlenih žensk, ki se ne poročijo. Gotovo bi vsakdo rajši vzel lastno stanovanje kakor pri stranki, ki čisto kritično ocenjuje vsak njegov korak. Tisti, ki se bo lotil zidanja take hiše, bo denar gotovo dobro naložil.

Španske žene razvijajo veliko aktivnost, odkar imajo politične pravice. Osnovale so med drugim tudi poseben komite za medsebojno pomoč žensk. Skrb je namenjena predvsem zapuščenim materam z otroki. Vobče se bavi komite z izboljšanjem položaja matere v Španiji. Druga skupina se bavi z gradnjo velikega doma za žene, kjer bi bile sobe in stanovanja po zelo nizkih cenah. Dom bo obsegal 500 stanovanj s popolnoma modernimi instalacijami.

Helena Granitscheva, znana avstrijska socialistna delavka, obhaja letos 50letnico. Njeno socialno delo je bilo osredotočeno na zapuščene otroke v vojni padlih očetov. Vobče pa je pomagala povsod, kjer je bila njena pomoč potrebna. V političnem pogledu je sodelavka Marijane Hainischeve, ustanoviteljice avstrijske ženske stranke. Politična zrelost holandskih žensk. Na zadnji letni skupščini feministične organizacije v Holandiji se je mnogo razpravljalo

o tem, ali naj se žene razdele po političnih strankah, ali naj osnujejo lastno žensko stranko. Velika večina se je odločila za politične stranke, kjer pa morajo žene zahtevati čim večje število mandatov zase.

Fr. Z.

Jara vas

(Iz moje popotne beležnice.)

Potem sem prišel v Jaro vas. Jara vas ni vas nikakor ne in je skoraj kleveta, ako jo zmerjaš za vas. Nogo je tako po notranjem bistvu kakor po zunanji svojstvi pravi, pristni, prvotni trg. Tovarno ima z direktorjem, lekarno z magistrom in restavracijo z gramofonom. Spričo tolikih neveljavih zaslug bi le ustrezalo pravici, da bi se nazivala trg. Toda se kliče za vas, kajti stane taksa deset jurjev, če naj se vas prekrsti v trg. Tolikšni Jurčki pa niso, pravijo Jarovaščani. Jarovaščani so modri ljudje.

Večina gospode iz Jare vasi ni iz Jare vasi. Domačini so hribovskega pokolenja in so se bili naselili tukaj zaradi vode in obrti. Svojeja hribovskega rodu se pa ne strumejo in ga ne taje, nego so vsak čas pripravljivi, če koga od zlate v hribovih vzeti medse. Takega. pravijo, najprej zapro za 14 dni na pod, da se nauči hoje po ravnam. Potem ga ostržejo in gosposko oblečejo. Pa če ima prav cilindar na glavi, pipe le ne da iz ust. Na pipi se domačini spoznavajo.

Gospo la nosi ob nedeljah ves dan rokavice. Ob sobotah zvečer pa se družabno zbira v zadnji sobi restavracije. Ako te naklonjena sreča posadi poleg gospe lekarnarje, boš v teku takega večera izvedel vso zgodovino in vse novice iz Jare vasi in njene okolice. Vse govori križem in bikiati, zdaj to, zdaj ono; in se beseda drži besede kakor v litanih. Vajeti pa ima v spretnih rokah gospa lekarnarica.

Kar sem si zadnji pot zabeležil, bom sedaj vestno sporočil. Seveda brez prisrge in jamstva za resničnost. Pa pri takihle podlikih, mislim, itak ne gre za uradno preizkušeno in z žigom potrjeno resnico.

Jara vas je torej imela ali ima ministra, tamkaj nekod je doma. Pa se je bil gospod minister napovedal Jarovaščanom, da jim pride v poset. Pa so zavredni domači fantje sklenili, da počaste gosposko ministra in mu bodo ob kraju vasi postavili dva mlaja, to bo slavolok, tam mu bodo izpregli konoje in ga potem sami potegnili noter v vas in pred županstvo, kjer bo slavnostni sprejem in govoranca in potem seveda likof za fante. Teža likofa so se zavredni fantje vseskozi živo zavedali. Toda se je zgodilo in se je dedec — to je gospod minister — to pot pripeljal z avtom in ne z vajeno kočijo. Pa niso fantje kaj imeli, da bi mu izumreli, in so bili ogroženi, najraje bi kar udarili, in ni bil vhod v vas pol tako slavnosten. Šele potem se je spomnil eden, da bi bilo treba pri avtu izpreči bencin namesto konj — pa tedaj je bilo že prepozno. Vendar je glavna reč ta, brez likofa ni bilo.

Gospod minister je bil povabljen na obed k gosposki direktorju in je bilo povabljenih še 14 drugih. Pa ni imela gospa direktorjeva dovolj enakih prtičev in jih je moral gospod direktor nalašč kupiti za ta obed. Je povedala gospa lekarnarjeva. Pa ei je dala gospa direktorjeva uvesti v te nove prtiče svoj deklinski monogram, da ne bodo mislili gostje, da ni imela nič bala. Ampak je res ni imela. Je vzhvala gospa lekarnarjeva. Seveda ne, kramarjeva hči je bila. Pri kramarjevih doma niso poznali prtičev.

Med pripovedovanjem o ministrovem obedu je prišlo na dan še tisto, kako je bil direktor snubil pri kramarjevih. Prišel je k očetu v štacuno in ga prosil za roko hčere. »O,« je dejal oče, »prav rad, tukaj jo imate! Ali želite, da Vam jo malo zavriem v papir? Se priporočam za drugič.« Drugače da je gospa direktorjeva prav dobra gospodinja, le klepetalja je tolikšna, da se ji kar jezik cefra na koncu — se je po-

tegnila zanjo gospa lekarnarjeva.

Kar se pa tiče onega obeda, je gospod minister res gosposd, ve, kaj se spodobi, in je kuharici stisnil v roko štirideset dinarjev. Kuharica je doma s Stajerskega, ni toliko pričakovala, branila se je in je gosposdi ministru dejala: »Preveč je, preveč, kaj pa mislijo, da mi toliko dajejo! Ali so neumni!« Dobrohotno se smehljaje jo je zavrnil minister — kar je dal, da ji je dal prav rad, zato da ga še ne sme šteti za neumnega. Pa se je kuharica postavila za svojo čast in za čast gosposda ministra in se odrezala: »Kdor misli, da jih štejem za neumnega, ta je tele.« Ko je to zvedel gospod direktor, je bil tako jezen, da je kar v zrak pljunil.

Oni večer ni bilo gosposda direktorja ne njegove gospe v restavraciji, pa je razigrano omizje povedalo o direktorju se to, da si vsako nedeljo obleče svežo srajco in vzame svež zobotrebek in ima oboje skoz ves teden. Zaradi vajenega tega reda da se je bil tudi poročil baš na nedeljo v svežem perilu in s svežim zobotrebcom. Kužo pa da ima raskavo, tako rekoč iz najbolj ordinarne kotenine.

To je povedala gospa inspektorjeva. Od direktorja in njegove raskave kože je bila razgovoru najbližja pot do financarja. Zdravnik dr. Klajbež je razodel o financarju, da ima tako žuljavo dlan, da kar nanjo in brez papirja piše račun. Potem pa na račun pljune in ga vzd obriše ob hlače.

Od pisanja je našla beseda pot na prejšnjega župana iz sosednje občine, ki ni znal ne brati ne pisati, samo številke je poznal. Bil je star dedec in skop, oženjen v tretjič, ženo je imel mlado in lišpavo. Se je bal župana, da mu žena ne bi zapravljala. Pa je vsak teden zahteval: »Pokaži mi, pokaži hranilne bukvice, bom videl, koliko imava!« Pa mu je žena kazala namesto hranilnih bukvic zavarovalno knjižico; notri je bila zapisana številka zavarovanja. »Poglej, tukaj je numara!« Pa je dedec gledal številko in se mu je zdel dovolj visoka in vedno enaka. Pa je zadovoljno pokajšal. Skop je bil tako: pravijo, ko je šel na božjo pot na Sv. Višarje prosit za tretjo ženo — takrat je bil še vedno po drugi — ni vzel s seboj več denarja nego dve stari šestici. Pa je obe zopet nazaj prinesel in še po vrhu pet in osemdeset krajcarjev drobja — toliko so mu darovali tuji romarji, ker so ga smeli za siromaka.

Pri tej historiji sta bila udeležena gosposd sodnik in njegova milostiva, pomagalo jima pa je vesoljno omizje s spremlevarjem gramofona.

Te historije se je potem držala še druga historija z božje poti. Poznala jo je že vsa družba, spadala pa je v stalni repertoar gosposda koncipienta, ki jo je povedal tudi ta večer. Eno uro hoda nad Jaro vasio, je dejal, leži ali kleči ali čepi ali stoji ali se dviga Sv. Neža. Precej strmo se vzpenja pot tja gori, toda vabi spokornega grešnika poleg romarske cerkve tudi še znana dobra gostilna. Kadar je slavil notar Golež svoj god — sedaj ga ne več, vsaj ne tukaj na tem svetu —, vsakrat je povabil prijatelje k Sv. Neži na purana. Med običajne povabilence je spadal tudi oficijal Tone.

Pripovedovalcu je posegel v besedo gosposd lekarnar, da je bil oficijal Tone silno dolg človek, podoben brzojavnemu drogu, samo da ni bil, je dejal gosposd lekarnar — prisrmojen spodaj, kakor so brzojavni drogi zaradi vlažnosti, nego je bil prisrmojen zgoraj, nemara tudi zaradi vlažnosti. Ta pripomba je imela podobo, da stalno spada na repertoar gosposda lekarnarja.

Gospod koncipijent pa je nadaljeval, da je družba čislala oficijala Toneta, ker je imel dar, da se je imenitno dal vleči in se je ob njem vsakdo čutil duhovitega in dovipnega. Pa je oficijal Tone takisto že mrtev in mu take opazke ne morejo več škodovati.

Tega je nemara šest let — je pripovedoval gosposd koncipijent, — ko so se ob ta-

ki priliki napotili na goro in je notar s seboj nesel purana, da jim ga bo kramarica spekla za večerjo. Pred večerjo pa so se zaradi trdnje podlage previdno zalagali s svinjino, klobasami, sirom in vinom in se je oficijal Tone že tedaj tako temeljito založil, da je za mizo zaspal in so ga nesli v posteljo.

Ko je potem prišla večerja, lepo pečeni in dehteti puran v spremstvu trojne solate, zelene, krompirjeve in fižolove, so navalni s posebno obzirnostjo, da ne zbudijo oficijala, in so — nemara takisto iz gole obzirnosti — snedli tudi njegov delež. Potem so ga zbudili: »Vstani, Tone, zdaj bomo šli!«

Tone je skočil pokonci, prva beseda mu je bila »Kaj pa puran?« So dejali hinavci: »Trikrat smo te prišli buditi, nisi maral vstati. Misliš smo, nimaš rad purana, nekateri ga ne marajo. Dejajmo: siliti te ne kaže, prisiljena je škodujel! Pa smo ga spravili brez tebe.«

Čutil je oficijal Tone, da se mu bo vsa Jara vas smejala leto dni, češ, romal je k Sv. Neži na purana, pa ni je zaspal. To ga je grizlo in ga je grizlo tembolj, čim bolj so se bližali Jari vasi.

Tako so napravili že pol poti. Tedaj je oficijal Tone premislil zajeht in se kar sesedel — spotaknil da se je ob koronini in si zlomil ali zvil nogo! To je bil jako žalosten konec veselega godovanja. Ni šlo drugače: štirje so ga morali dvigniti in previdno nositi po ovinkih navzdol — dva pod pazduho, dva pri bedrih. Da se niso preveč utrudili, so se menjavali. Oficijal Tone je ves čas vzdihoval in stokal, nemara se mu je bledlo: »Ojoj, kaj bo moja vдова, ojoj, kaj bodo moji otroci! In so vsi vedeli, da je samec brez vdove in otrok. Tako so ga pritresli dol v Jaro vas. Pred hišo starega gosposda zdravnika doktorja Ribiča so se ustavili in pozvonili.

Tedaj se je oficijal Tone hitro izmotal tovarišem iz rok in na svoje noge. Cifrostvo se je zahvalil za častni prenos umrlih njegovih ostanikov od Sv. Neže v Jaro vas, za obilno spremstvo, ho, ho, ho, in za tolažbo polne dokaze iskrenega sočustva, ho, ho, ho; zdaj pa ne utegne več čakati na doktorja Ribiča, ho, ho, ho, naj ga pozdravijo, ho, ho, ho, njemu se mudi v restavracijo kaj večerjat, ho, ho, ho!

Silno je bilo krika in ogorčenja in krotota. Šli so pa vsi za njim v restavracijo in se je tam nadaljevalo godovanje in je bil oficijal Tone deležen počitne večerje na račun godovnika in je povedala lekarnarjeva, da so jim policijsko uro napovedali petelin.

Takrat se mi je zbal beležnica, da ji poideja papir in spomin za nadaljnje historije. Pa sem se poslovil kar po francosko.

In se sedaj s tem ne več nenavadnim potkom vlnudno oproščam pri vseh in vsakem posche izmed jarovske gosposde in se vsem hvaležno klanjam.



Umrila je naša mama, stara mama, tašča, gospa

Antonija Kikel roj. Brunčič

zasebnica

dne 6. t. m. po daljšem trpljenju, previdena s tolažili svete vere.

Pogreb drage rajnice bo v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 14. uri izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Občina Ljubljana Mesni pogrebni zavod

MALI OGLASI

Službo dobi

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (1)

Vpokoje

členjen, sedaj, dobi mesto hišnika na Gorenjskem. Ponudbe na oglas, oddaj. »Jutra« pod znako 30236-1.

Mesto oskrbnika

za kodo na Sv. Gorji in na Sv. Planini, razpisuje Podružnica Sv. planinskega društva v Ljubli. Ponudbe na naslov podružnice, »Jutra« pod 30447-1.

Prodajalka

izveščano v damski konkreciji ter sposobno šivanja, sprejme Puhlik, Se. lenburgova, ulica št. 1. »Jutra« pod 30390-1.

Žensko iščem

za razsakanje časopisa — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod 30364-1.

Postrežnico

sprejemem za popraviljanje boljših sob. Naslov v oglas. odd. »Jutra« pod 30369-1.

Službe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (2)

Dekle

želi službo začetne kuharice v kadi gostilni. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« pod 30375-2.

Korespondentinja

abe. Trgovske akademije, z dolgoletno ind. prakso, popolnoma samostojna, perfektna slovensčina, hr. (tudi cirilica) in nem. verz. v vseh pisarniških poslih, 15 letne likvidacije podjetja drugo nameranje. — Ponudbe na ocl. odd. »Jutra« pod »Zanesljiva« 26c. 30364-2.

Boljša kuharica

vajena vseh gospodinjstkih del, išče mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Kuharica« 30365-2.

Dekle

pridno in počestno, vajeno vseh hišnih del, doloma in kuhinje in šivanja, išče stalno nameščenje v Celju ali okoli. Naslov pri družnici »Jutra« v Celju.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Prodajalka

zmožna sama voditi trgovino, z večletno prakso in znanjem jezikov, išče primerno zaposlenje. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Agilna moč« 30368-2.

Sluga

vajen mizarkega in vrtnarskega dela, želi primerno nameščenje. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Dobro delavce« 30432-2.

Prodajalka

verzirana v trgovini mehanega blaga, z dveletno prakso, želi premeniti se dajanje mesto. Gre tudi v kako večjo trgovino na deželo. Naslov pove ocl. oddelku »Jutra«. 30365-3.

Starejša ženska

z deželo, počestno, večja šivanja, išče mesto gospodinjice. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Zanesljiva«. 30368-2.

Mesto postrežnice

za kodo na Sv. Gorji in na Sv. Planini. Znam tudi šivanja. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Sivilja«. 30377-2.

Službo hišnika

iskam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 30363-2.

Oskrbnik

na večjem posestvu, želi zamenjati službo. Gre tudi za skladiščenje, sluzo ali kaj sličnega. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Zamenjava«. 30432-2.

Boljša kuharica

vajena vseh gospodinjstkih del, išče mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Kuharica« 30365-2.

Dekle

pridno in počestno, vajeno vseh hišnih del, doloma in kuhinje in šivanja, išče stalno nameščenje v Celju ali okoli. Naslov pri družnici »Jutra« v Celju.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Prodaj

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasni sodnoga značaja vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (6)

Čevlji »Tempo« na obroke

Ljubljana, Glodalška ulica št. 4 (nasproti opere). 30301-6

Gramofon. plošče

od 15 Din. — kakor tudi gramofone od 300 Din prodaja »Sloga« Aleksandrova št. 4. prehod »Viktorija« palače. 254-6

Vinske sode

10 komadov, od 2000 do 3000 litrov ter 8 komadov od 200 do 300 litrov, po ugodni ceni prodam. Na slovo pove oglasni oddelku »Jutra«. 29504-6

2 plišasta fotelja

ročno, poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 30363-6

Kuhinjsko kredenco

veliko, poceni prodam. Ren. šel, Vožarski pot št. 1. 30391-6

Avtomat. tehnično

skoraj novo — zelo malo rabljeno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 30368-6

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača na vasko besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnika

za prodajo moke sprejemam takoj. Ponudbe z referencami na oglasni oddelku »Jutra« pod »Slovenija«. 30301-5

Trgovski lokal

z stanovanjem ali brez — pripraven za vsako obrt. Bora ugodno prodam. Ponudbe pod »Zivornožno« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 30371-2

Hišo

z dobro vpeljano trgovino mešanega blaga, na prostem kraju blizu Maribora ugodno prodam. Ponudbe pod »Zivornožno« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 30371-2

Dvosob. stanovanje

iz k. družina dveh sob. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Drebe«. 30363-2

Stanovanje

dvo. ali trišobno išče mir. na triletna družina za november. Ponudbe na ocl. odd. »Jutra« pod šifro »Točene«. 30363-2/3/4